Gemeente Borne

Monitor Sociaal Domein januari 2023

Inhoud

1. Inleiding 3
2. Zicht op cijfers 4
    Huishoudelijke ondersteuning 4
    WMO 4
    Jeugdwet 5
    Participatiewet 5
  Totaaloverzicht 8
    Enkele algemene gegevens 8
    Financieel overzicht totaal 10
  Wmo 11
    Wmo Totaal 11
    Hulp bij huishouden 11
    Hulpmiddelen 12
    Begeleiding en dagbesteding 12
  Jeugdhulp 14
  Participatiewet 17
3. Programma Sociaal Domein 20
    Project werkwijze 21
    Project Datagedragen werken 21
    Project Resultaatgericht subsidiëren 22
    Project Bestaanszekerheid 22
    Project Samenwerken met én in de Wijk 22
    Project Versterken positie kwetsbare jongeren 16-27 22
    Project Doorontwikkeling Sociaal Hus 23
    Project Blijvend gezond 24
    Beheersmaatregelen 25
  Taakstelling 32

1. Inleiding

Voor u ligt de Monitor Sociaal Domein van januari 2023. Deze Monitor beoogt een compleet beeld te geven van de initiatieven, werkzaamheden en resultaten op het terrein van het Sociaal Domein. Hierbij wordt opgemerkt dat we met Sociaal Domein in dit geval doelen op de Jeugdwet, de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo 2015) en de Participatiewet.

Deze Monitor bestaat net als de vorige een overzicht van de financiële cijfers inclusief een prognose, een beschrijving van de stand van zaken in het Programma Sociaal Domein en de actuele stand van de beheersmaatregelen. Doel hiervan is om een beeld te geven van de ontwikkeling die we in Borne aan het doormaken zijn. We nemen de visie als uitgangspunt bij de keuze die we maken, zowel qua inhoud, als qua prioritering.

De toelichting op de realisatie van de taakstelling laat zien dan we in 2022 ruim onze planning hebben gehaald en in 2023 verwachten het resterende deel te behalen. Daar moeten we nog wel hard voor werken en focus blijven aanbrengen.

De jaarstukken 2022 worden nog gecontroleerd door de accountant. De cijfers die in deze monitor staan zijn daarom nog onder voorbehoud van een definitief ondertekende jaarstukken.

Leeswijzer

In hoofdstuk 2 zijn cijfers opgenomen die meer inzicht geven in de ondersteuning die we bieden aan onze inwoners. Er wordt in een aantal grafieken een vergelijking gegeven tussen Borne en enkele andere Twentse gemeenten wat betreft de samenstelling van de bevolking en de mate waarin gebruik wordt gemaakt van ondersteuning. Vervolgens wordt een totaalbeeld gegeven van de financiële resultaten. De verdieping van de financiële resultaten vindt vervolgens plaats in naar de onderdelen WMO, Jeugdhulp en Participatiewet. In hoofdstuk 3 wordt de lezer meegenomen in de activiteiten die zijn ondernomen onder de vlag van het Programma Sociaal Domein. Het laatste gedeelte van dit hoofdstuk geeft de stand van zaken en de prognose ten aanzien van de beheersmaatregelen weer.

2. Zicht op cijfers

In deze paragraaf worden de ontwikkelingen in de afgelopen jaren op compacte wijze weergegeven. Het doel hiervan is inzicht geven in de hoofdlijnen van de cijfers van het Sociaal Domein. Cijfers die hiervoor gebruikt worden zijn de aantal cliënten, aantal zorgaanbieders, kosten en gemiddelde kosten per client. Een nadere toelichting / analyse van deze cijfers komt aan bod in de paragrafen 4 t/m 6 van deze rapportage.

Huishoudelijke ondersteuning

Onderstaande tabel toont de cijfers over huishoudelijke ondersteuning.

HULP BIJ HUISHOUDEN				
HULP BIJ HUISHOUDEN	**2019**	**2020**	**2021**	**2022**
Totaal bedrag	2.043.794	2.256.763	2.650.780	2.833.839
Aantal aanbieders	10	9	10	11
Aantal unieke cliënten	784	883	945	1.000
Gemiddeld per unieke cliënt	2.607	2.556	2.805	2.834

WMO

In onderstaande tabellen worden de ontwikkelingen weergegeven van de individuele begeleiding en dagbesteding die per 2015 vanuit de WMO wordt geregeld.

WMO 2015 INDIVIDUEEL				
WMO 2015 INDIVIDUEEL	**2019**	**2020**	**2021**	**2022**
Totaal bedrag	1.393.839	1.322.516	1.327.276	1.344.704
Aantal aanbieders	58	58	59	54
Aantal unieke cliënten	292	267	279	286
Gemiddeld per unieke cliënt	4.773	4.953	4.757	4.702

WMO 2015 GROEP				
WMO 2015 GROEP	**2019**	**2020**	**2021**	**2022**
Totaal bedrag	354.506	410.982	519.385	528.814
Aantal aanbieders	24	30	26	29
Aantal unieke cliënten	114	124	146	133
Gemiddeld per unieke cliënt	3.110	3.314	3.557	3.976

WMO 2015 TOTAAL (individueel + groep)				
WMO 2015 IND + GROEP	2019	2020	2021	2022
Totaal bedrag	1.748.344	1.733.497	1.846.660	1.873.518
Aantal aanbieders	62	68	67	66
Aantal unieke cliënten	329	340	364	358
Gemiddeld per unieke cliënt	5.314	5.099	5.073	5.233

Jeugdwet

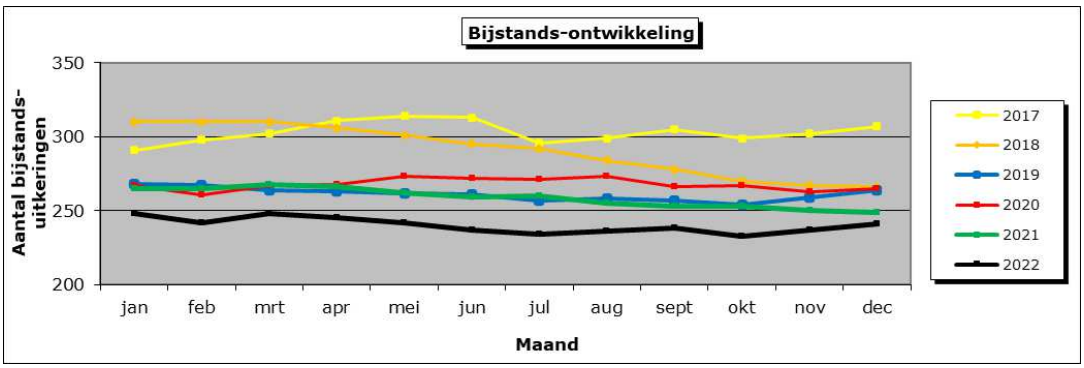
Onderstaande tabellen tonen de ontwikkelingen met betrekking tot de Jeugdwet. Als gevolg van het woonplaatsbeginsel is in 2022 sprake van een forse daling bij “wonen en verblijf”.

JEUGD TOTAAL				
JEUGD TOTAAL	2019	2020	2021	2022
Totaal bedrag	5.304.747	5.481.849	7.104.870	6.389.318
Aantal aanbieders	80	97	104	105
Aantal unieke cliënten	521	550	588	632
Gemiddeld per unieke cliënt	10.182	9.967	12.083	10.110

JEUGD SPECIFIEK												
	BEDRAGEN				UNIEKE CLIENTEN				GEMIDDELD PER UNIEKE CLIENT			
Categorie	2019	2020	2021	2022	2019	2020	2021	2022	2019	2020	2021	2022
Landelijk ingekocht	320.235	194.412	241.939	259.233	11	9	6	5	29.112	21.601	40.323	51.847
Dyslexie	106.843	119.847	117.247	159.332	49	47	52	65	2.180	2.550	2.255	2.451
Groepsbegeleiding	546.277	564.350	676.073	662.090	126	86	81	79	4.336	6.562	8.347	8.381
Individuele begeleiding	1.031.123	1.571.806	1.701.751	1.591.389	179	242	255	263	5.760	6.495	6.674	6.051
Behandeling	1.688.718	1.407.412	1.392.719	1.596.161	383	312	302	334	4.409	4.511	4.612	4.779
Consultatie&Diagnostiek	92.045	94.172	89.606	144.212	47	41	49	58	1.958	2.297	1.829	2.486
Wonen en verblijf	1.417.934	1.416.272	1.569.069	1.005.833	110	89	74	53	12.890	15.913	21.204	18.978
Maatregelhulp	79.512	39.782	851.323	896.822	28	13	90	65	2.840	3.060	9.459	13.797
Beschikbaarheidsvoorziening	22.060	73.797	465.142	74.245	7	17	20	9	3.151	4.341	23.257	8.249
	5.304.747	**5.481.849**	**7.104.870**	**6.389.318**	**521**	**550**	**588**	**632**	**10.182**	**9.967**	**12.083**	**10.110**

Participatiewet

Onderstaande tabel toont het aantal bijstandsuitkeringen in de periode 2017 t/m 2022. Het aantal uitkeringen laat in de periode 2018 t/m medio 2022 een dalende trend zien. In de periode juli t/m december 2022 is het aantal uitkeringen gestabiliseerd.

De ontwikkeling van het aantal bijstandsuitkeringen per leeftijdscategorie wordt getoond in onderstaande tabel.

PARTICIPATIE (ALGEMENE BIJSTAND/IOAW/IOAZ) AANTAL UNIEKE CLIENTEN PER KWARTAAL													
	2019	2020				2021				2022			
	Uniek	1e Kw.	2e Kw.	3e Kw.	4e Kw.	1e Kw.	2e Kw.	3e Kw.	4e Kw.	1e Kw.	2e Kw.	3e Kw.	4e Kw.
<27 jaar	36	39	41	34	33	36	33	32	32	31	27	30	29
27-44 jaar	82	79	81	76	79	83	84	80	77	75	73	72	78
45-64 jaar	129	132	135	139	138	135	129	125	123	126	118	116	118
>64 jaar	17	17	15	17	15	14	13	16	17	16	19	18	16
Algemene bijstand	*264*	*267*	*272*	*266*	*265*	*268*	*259*	*253*	*249*	*248*	*237*	*236*	*241*
Ioaw/Ioaz (> 54 jaar)	31	31	31	28	26	26	24	22	22	22	22	20	17
Totaal	**295**	**298**	**303**	**294**	**291**	**294**	**283**	**275**	**271**	**270**	**259**	**256**	**258**

Een specificatie van de uitstroom naar reden is weergegeven in onderstaande tabel.

PARTICIPATIE				
UITSTROOMREDEN	2019	2020	2021	2022
Werk/studie	44	37	34	35
Verhuizing	13	15	13	13
Normwijziging	22	23	25	15
Pensioengerechtigde le	5	12	8	9
Zelf opgezegd	4	2	2	1
Overige redenen	28	18	19	10
Totaal	**116**	**107**	**101**	**83**

Onderstaand zijn de ontwikkelingen weergegeven van de bijzondere bijstand en het minimabeleid.

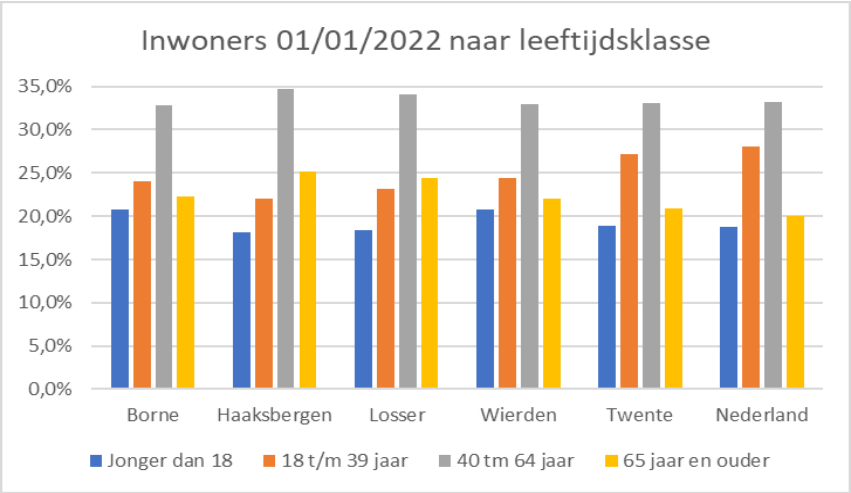
PARTICIPATIE								
	BEDRAGEN				VERSTREKKINGEN			
BIJZONDERE BIJSTAND	2019	2020	2021	2022	2019	2020	2021	2022
Bewindvoeringskosten	162.208	177.707	201.788	203.812	1.247	1.391	1.532	1.698
Individuele inkomenstoeslag	62.853	71.543	64.434	61.397	165	188	169	162
Kosten inrichting etc	31.908	33.388	40.594	19.804	23	22	32	9
Eenmalig levensonderhoud	10.270	11.165	12.126	12.094	13	11	17	15
Aanvullende bijstand <21	7.583	7.145	9.387	300	22	16	25	1
Begrafeniskosten	13.712	3.520	9.326	4.912	3	1	3	2
Individuele studietoeslag			9.000	3.435			30	15
Leenbijstand	10.410	3.370	8.715	8.318	7	4	8	8
Overige	37.115	32.479	33.640	37.897	228	246	271	313
Totaal	**336.059**	**340.317**	**389.010**	**351.969**	**1.708**	**1.879**	**2.087**	**2.223**

PARTICIPATIE			
	BEDRAGEN		
MINIMABELEID	2020	2021	2022
Activiteiten sport	17.014	15.769	20.032
Activiteiten cultuur	1.492	1.470	964
Kindpakket studiekosten	30.100	34.050	34.750
Kindpakket fiets	6.780	6.155	9.355
Kindpakket computer	12.324	14.084	
Kindpakket kledingvoucher	7.000	28.662	
Kindpakket zwemlessen	7.274	8.050	15.274
Kindpakket overige	411	330	861
Totaal	**82.395**	**108.570**	**81.237**

Totaaloverzicht

Enkele algemene gegevens

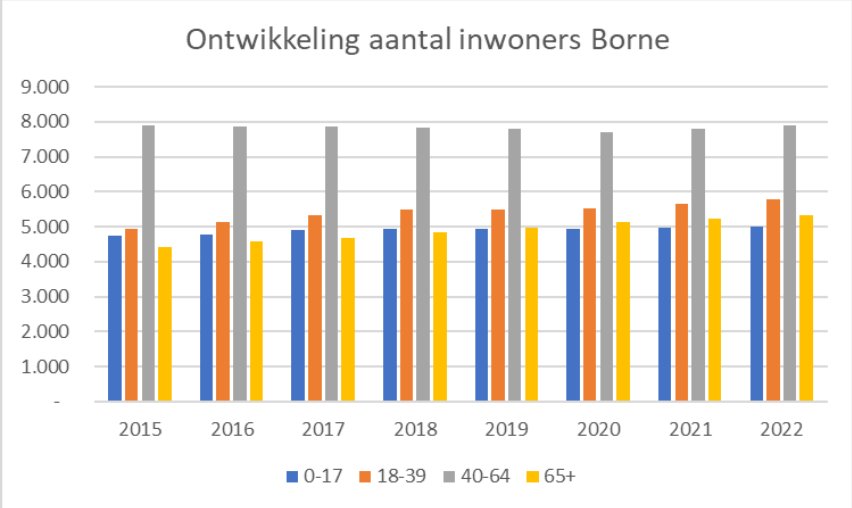
Om een kader te stellen worden hierna gegevens inzake inwoners en huishoudens van de gemeente Borne afgezet tegen enkele vergelijkbare Twentse gemeenten, Twente als geheel en Nederland.

Bron: cbs statline

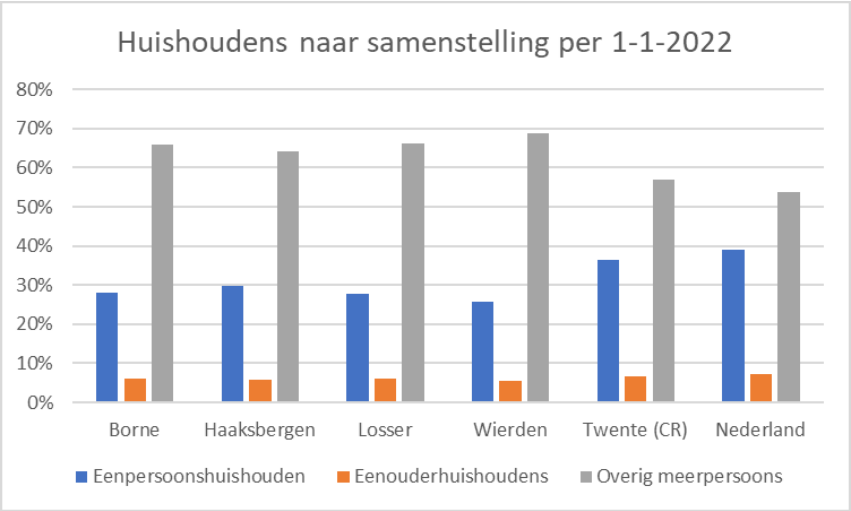
Uit deze grafiek blijkt dat de gemeente Borne in verhouding tot de rest een relatief hoger aandeel jongeren tot 18 jaar heeft. Aanwezigheid van meer jongeren kan een risico inhouden dat het beroep op jeugdzorg binnen de gemeente Borne hoger ligt dan bij de vergelijkbare gemeenten. Dit geldt binnen de Wmo ook voor de aanwezigheid van het aantal ouderen.

De ontwikkeling het aantal inwoners in Borne per leeftijdscategorie is weergegeven in onderstaande tabel.

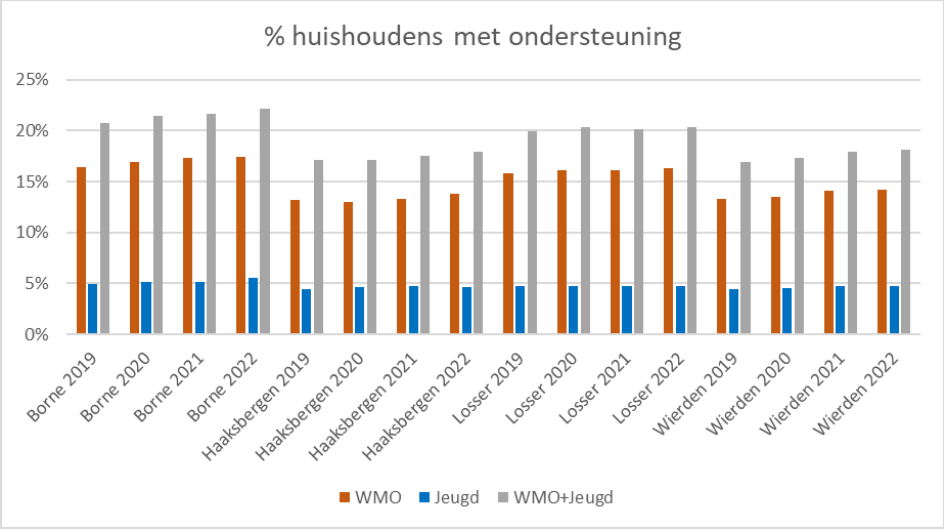

Bron: cbs statline

Het aantal jeugdigen steeg van 4.750 in 2015 naar 5.000 in 2022. Het aantal inwoners in de leeftijdscategorie 18-39 jaar steeg van 4.900 in 2015 naar 5.700 in 2022. Het aantal inwoners in de categorie 40-64 jaar bleef gelijk in de afgelopen 7 jaar. Het aantal 65+'ers steeg van 4.400 in 2015 naar ruim 5.300 in 2022.

Bron: cbs statline

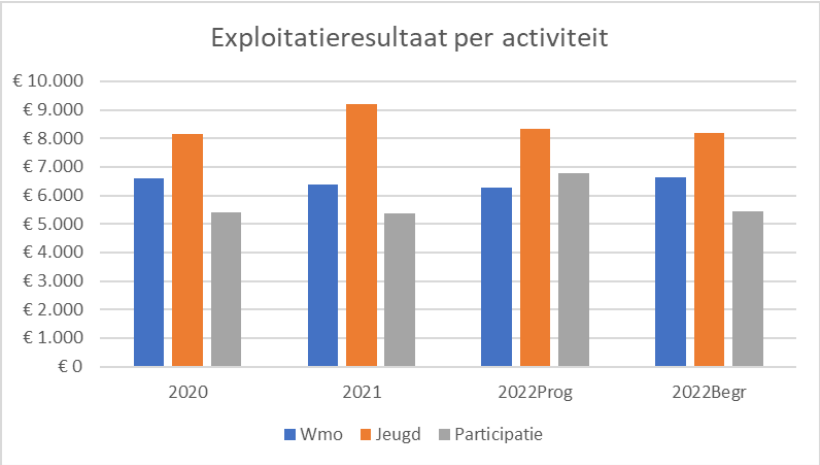
Qua samenstelling van huishoudens blijkt uit voorgaande grafiek niet direct een bijzondere afwijking ten opzichte van andere Twentse gemeenten. Ten opzichte van Twente en Nederland is opvallend dat bij de 4 vergelijkingsgemeenten het aandeel 1-persoons, maar ook één-ouder huishoudens lager ligt. Kleinere huishoudens kunnen een risico inhouden dat er in verhouding een groter beroep op zorg/participatie wordt gedaan omdat het directe netwerk (partner etc.) kleiner of afwezig is.

Bron: Twentse monitor SD/ cbs statline

Het percentage inwoners dat via de gemeente ondersteuning ontvangt op het terrein van Wmo en Jeugdhulp (deze gegevens staan in de Twentse Monitor SD) ligt in Borne hoger dan in de vergelijkingsgemeenten, met name bij de Wmo. De stijging in 2022 betreft jeugd. Het aantal unieke cliënten in de Jeugdwet steeg van 589 in 2021 naar 632 in 2022. Vooral het aantal cliënten met en maatwerkvoorziening nam toe. Daar staat een daling van 30 cliënten door wijziging van het woonplaatsbeginsel.

Financieel overzicht totaal

Exploitatieresultaat per activiteit, bedragen x € 1.000

SOCIAAL DOMEIN TOTAAL					
	2020	2021	2022Prog	2022Begr	Prog-Begr
Wmo	6.594	6.396	6.279	6.641	-361
Jeugd	8.139	9.217	8.319	8.171	149
Participatie	5.402	5.356	6.784	5.446	1.338
Totaal	**20.134**	**20.969**	**21.383**	**20.257**	**1.125**

Exploitatieresultaat per activiteit, bedragen x € 1.000

Het exploitatieresultaat betreft het saldo van baten en lasten. Voor WMO en Jeugdwet is hoofdzakelijk sprake van lasten (bij WMO bestaat de batenkant uit de eigen bijdrage). Bij participatie staan tegenover de lasten van bijstandsuitkeringen baten vanuit de BUIG. In het vervolg van deze monitor wordt nader ingegaan op elk onderdeel.

Bij de halfjaarrapportage 2022 is een begrotingswijziging vastgesteld waarmee de begrote lasten voor Wmo en Jeugdwet in lijn zijn gebracht met het werkelijke kostenniveau in 2022.

De overschrijding van de begroting voor participatie (€ 1.338.000) betreft voor € 1.200.000 de energietoeslag voor lage inkomens. Deze lasten zijn niet begroot. In de algemene uitkering (gemeentefonds) zijn extra middelen toegevoegd om deze lasten te dekken. Deze extra baten zijn eveneens niet in de begroting opgenomen, waardoor het effect van de energietoeslag op het totale exploitatieresultaat van gemeente Borne op hoofdlijn neutraal is.

Het exploitatieresultaat 2022 wordt als “prognose” weergegeven. De werkelijke lasten kunnen nog wijzigen als gevolg van accountantscontrole. Bij vaststelling van de jaarrekening 2022 geldt de prognose als definitief.

Wmo

Wmo Totaal

In deze monitor hanteren we voor de Wmo de volgende indeling:

WMO TOTAAL					
	2020	2021	2022Prog	2022Begr	Prog-Begr
Hulp bij huishouden	2.622	2.700	2.978	2.982	-4
Hulpmiddelen	901	1.106	994	1.152	-157
Begeleiding en dagbesteding	3.071	2.589	2.307	2.507	-200
Totaal	**6.594**	**6.396**	**6.279**	**6.641**	**-361**

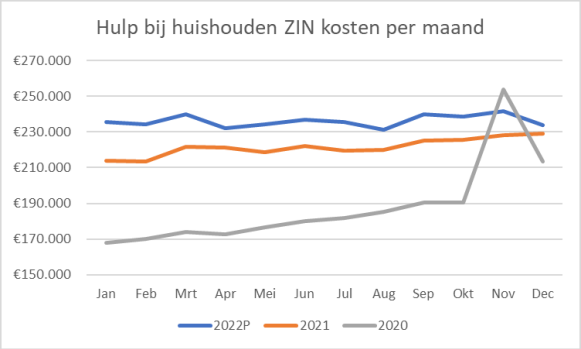
WMO totaal, bedragen x € 1.000

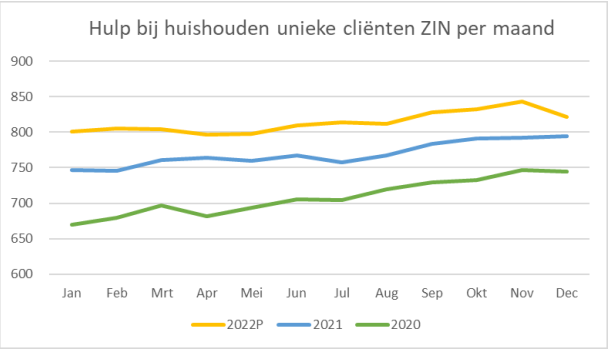
Hulp bij huishouden

De voorzieningen worden op individueel niveau toegewezen (maatwerk). De hulp bij huishouden kent een basismodule met een optie om die aan te vullen voor bijv. wasverzorging of maaltijden.

HULP BIJ HUISHOUDEN					
	2020	2021	2022Prog	2022Begr	P vs B
Zorg in natura/verstrekkingen	2.425	2.631	2.858	2.845	13
PGB	56	39	25	30	-5
Apparaat en overig	253	285	311	318	-7
Eigen bijdragen	-112	-255	-216	-211	-5
Totaal	**2.622**	**2.700**	**2.978**	**2.982**	**-4**

WMO, hulp bij huishouden, bedragen x € 1.000

De kosten van hulp bij huishouden zijn conform begroting. Het aantal cliënten steeg van 800 in januari naar 840 in november. Ook in 2020 en 2021 was sprake van een stijging van het aantal cliënten. Deze trendmatige stijging is inherent aan de stijging van het aantal ouderen in Borne. In totaal hebben duizend inwoners op enig moment in 2022 gebruik gemaakt van hulp bij huishouden. In december is een afname te zien in het aantal cliënten / kosten. Dit wordt veroorzaakt door een combinatie van factoren: opname in een WLZ-instelling, overlijden en tijdelijk geen zorg geleverd.

De kosten voor huishoudelijke hulp waren in 2022 gemiddeld € 235.000 per maand. Het grootste deel van dit bedrag (€ 210.000) betreft de basismodules huishoudelijke ondersteuning. De gemiddelde kosten voor de modules wasverzorging waren in de periode jan t/m sept € 24.000 per maand. Door de invoering van de was- en strijkservice vinden sinds oktober herindicaties plaats. Het aantal cliënten/kosten laat een daling zien. Het effect van de invoering van was- en strijkservice op de kosten is pas evident zodra het herindiceren in het 1e kwartaal van 2023 volledig is afgerond. In het eerste kwartaal 2023 is voor 210 cliënten de module wasverzorging beëindigd. Van dit aantal maken 40 cliënten gebruik van de nieuwe voorliggende voorziening. Dit resulteert in een daling van het kostenniveau van € 11.300 per maand, waarmee de verwachte besparing van € 116.000 per jaar ruimschoots lijkt te worden gerealiseerd.

Hulpmiddelen

Bij hulpmiddelen gaat het om verstrekkingen zoals rolstoelen en scootmobielen, maar ook vervoersvoorzieningen en woningaanpassingen. Met name de laatste laten zich moeilijk begroten; soms moeten grootscheepse verbouwingen plaatsvinden tegen hoge kosten.

HULPMIDDELEN					
	2020	2021	2022Prog	2022Begr	P vs B
Zorg in natura/verstrekkingen	808	1.023	909	1.054	-145
Apparaat en overig	92	83	86	98	-12
Totaal	**901**	**1.106**	**994**	**1.152**	**-157**

WMO Hulpmiddelen, bedragen x € 1.000

De kosten zijn € 157.000 lager dan begroot. Dit betreft het saldo van de kosten voor vervoer (-/- € 60.000), woningaanpassingen (-/- € 55.000) en hulpmiddelen (-/-€ 42.000). Het aantal vervoersbewegingen voor doelgroepenvervoer lag in de zomer periode lager dan voorzien. De verstrekkingen voor woningaanpassingen en hulpmiddelen kennen een grilliger verloop waardoor kosten lastiger zijn in te schatten. In 2022 valt dit voordelig uit.

Begeleiding en dagbesteding

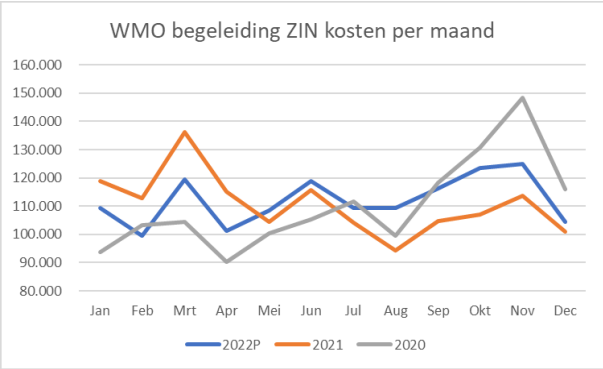
Bij begeleiding gaat het om individuele ondersteuning; dagbesteding is in groepsverband. Begeleiding is gericht op bijvoorbeeld medicijnen innemen, oefenen van vaardigheden, hulp bij ritme en regelmaat in het leven krijgen. De voorzieningen worden op individueel niveau toegewezen (= maatwerk). Dagbesteding biedt activiteiten gericht op o.a. activering, een zinvolle invulling van de dag en het voorkomen van vereenzaming.

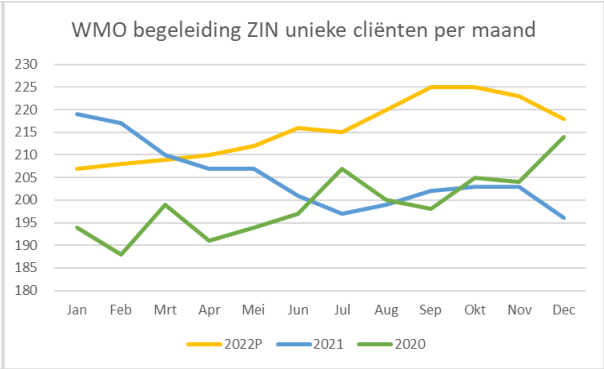
BEGELEIDING EN DAGBESTEDING					
	2020	2021	2022Prog	2022Begr	P vs B
Zorg in natura/verstrekkingen	1.745	1.853	2.044	2.040	4
PGB	212	64	50	52	-2
Taakstelling	0	0	0	-197	197
Apparaat en overig	839	520	209	587	-378
Zorgverzekering	0	0	0	0	0
Subsidies	112	109	0	0	0
Corona	163	43	5	25	-20
Totaal	**3.071**	**2.589**	**2.307**	**2.507**	**-200**

WMO Begeleiding en dagbesteding, bedragen x € 1.000

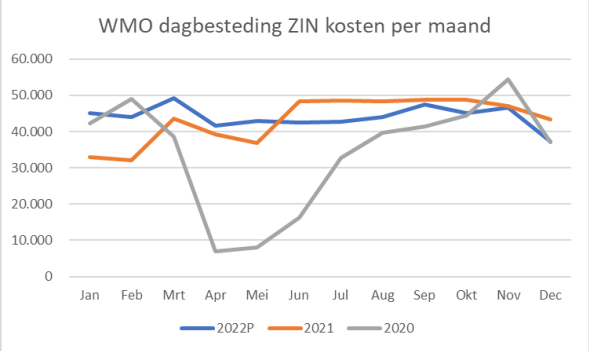
De kosten van zorg in natura zijn conform begroting. De taakstelling betreft het van de taakstelling t/m 2022 die in 2023 wordt gerealiseerd. Dit betreft een bedrag van € 403.000, waarvan € 197.000 aan de WMO is toegerekend en € 306.000 aan de Jeugdwet. In de vorige monitor Sociaal Domein is aangegeven dat het realiseerbare deel van de taakstelling in 2022 € 306.000 bedraagt (voor WMO en Jeugdwet samen). De uiteindelijke realisatie bedraagt € 390.000, waarvan 35% aan de WMO is toe te rekenen en 65% aan de jeugdwet. Dit effect is opgenomen in de prognose 2022.

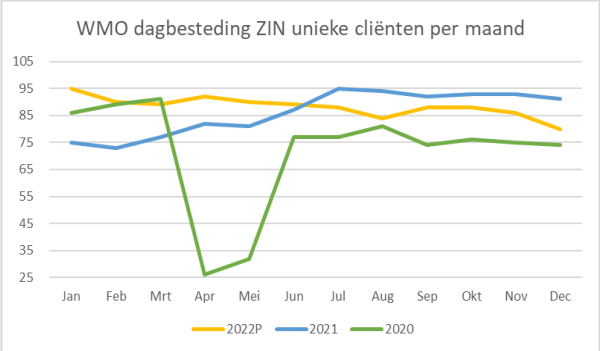
Het voordeel ten opzichte van de begroting van € 378.000 bij apparaat en overig betreft een teruggave van € 300.000 over de periode 2015 t/m 2021 vanuit centrumgemeente Enschede voor beschermd wonen. Dit heeft te maken met onvoldoende kunnen uitbreiden van beschermd wonen plekken in de regio vanwege bezwaren van omwonenden. Daarnaast zijn de loonkosten lager dan begroot doordat in 2022 sprake was van (deels) niet ingevulde vacatures voor WMO-consulenten.

De totale kosten voor individuele begeleiding zijn in 2022 € 1.344.000 (gemiddeld € 112.000 per maand). In de zomerperiode en in december zijn de gedeclareerde kosten lager dan gemiddeld wegens vakantie. 2/3 deel van de kosten heeft betrekking op ondersteuningsbehoefte 2. Deze prestatie wordt ingezet wanneer de inwoner behoefte heeft aan ondersteuning bij dagelijkse handelingen en vaardigheden en in het voeren van de regie. Het doel van de ondersteuning is om de zelfredzaamheid te stimuleren en tekorten daarin aan te vullen. De stijging van het aantal cliënten per juli betreft ondersteuningsbehoefte 2.

In deze grafiek zijn de effecten in het jaar 2020 vanwege corona duidelijk zichtbaar. Het merendeel van de dagbesteding is in het begin van de coronaperiode tijdelijk gesloten geweest, waardoor de lasten en het aantal unieke cliënten ook fors lager waren. In de loop van 2020 is dat bijgetrokken en is uit de grafiek af te leiden dat de maandelijkse lasten zich stabiliseren.

De totale kosten voor dagbesteding in 2022 bedragen € 528.000 (gemiddeld € 44.000 per maand. In december zijn de kosten trendmatig iets lager doordat rond kerst en de jaarwisseling geen gebruik wordt gemaakt van dagbesteding. 55% van de kosten betreft ondersteuningsbehoefte 1 en 45% ondersteuningsbehoefte 2. Voor ondersteuningsbehoefte 1A loopt het aantal cliënten terug van 57 in januari naar 44 in december. De terugloop wordt versterkt door de pilot waarbij dagbesteding als voorliggende voorziening wordt aangeboden.

Jeugdhulp

Gemeenten hebben een jeugdhulpplicht. Daarmee zijn zij verantwoordelijk voor de toegang tot jeugdhulp én voor de toekenning daarvan aan jeugdigen en hun ouders. Van opvoedondersteuning tot jeugd-GGZ en van pleegzorg tot voogdij. Ook moeten gemeenten zorgen voor een toereikend aanbod van jeugdhulp en gecertificeerde instellingen die jeugdbescherming en jeugdreclassering uitvoeren.

Jeugdzorg

JEUGDZORG					
	2020	2021	2022Prog	2022Begr	P vs B
Zorg in natura/verstrekkingen	6.304	7.552	6.376	6.431	-54
PGB	64	63	76	87	-10
Kinderopvang	138	149	158	118	40
Subsidies	110	102	147	147	0
Taakstelling	-	-	-	-206	206
Apparaat en overig	1.273	1.318	1.558	1.596	-37
Corona	250	32	5	0	5
Totaal	**8.139**	**9.217**	**8.319**	**8.171**	**149**

Jeugdwet, bedragen x € 1.000

Het resultaat op jeugdzorg is € 149.000 nadelig ten opzichte van de begroting. De kosten voor zorg in natura zijn € 54.000 lager dan begroot. Dit betreft een teruggave vanuit CIMOT (gemeente Enschede) met betrekking tot 2021. De kosten van kinderopvang zijn € 40.000 hoger dan begroot. Het begroot bedrag is hierin te laag aangehouden, kijkend naar de gerealiseerde kosten in 2021. In de tweede helft 2022 was sprake van een kostenstijging/groter aantal verstrekkingen.

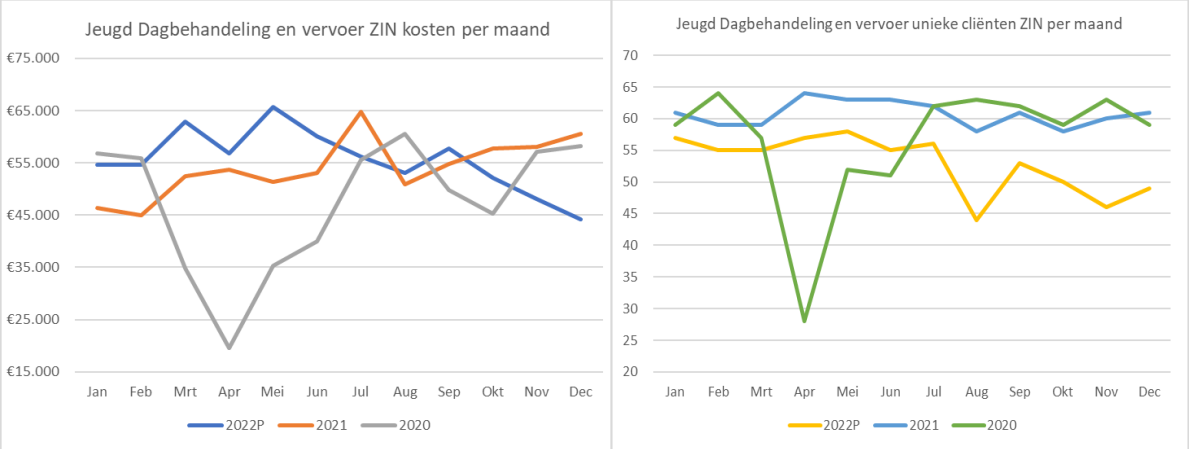
De taakstelling van € 206.000 betreft het deel van de taakstelling over de periode 2020 t/m 2022 dat in 2023 zal worden gerealiseerd (totaal € 403.000, waarvan € 206.000 in de begroting toegerekend Jeugdwet en € 197.000 aan de WMO). In de vorige monitor Sociaal Domein is aangegeven dat het realiseerbare deel van de taakstelling in 2022 € 306.000 bedraagt (voor WMO en Jeugdwet samen). De uiteindelijke realisatie bedraagt € 390.000, waarvan 65% aan de Jeugdwet is toe te rekenen. Dit effect is opgenomen in de prognose 2022.

De kosten voor apparaat en overig zijn € 37.000 lager dan begroot doordat vacatureruimte voor jeugdconsulenten (deels) niet is ingevuld in 2022.

Zorg in natura

Onderstaand zal nader worden ingegaan op de kosten voor zorg in natura. Daarbij wordt de zorg in natura onderverdeel naar: dagbehandeling, verblijf, ambulante hulp (individueel) en overige.

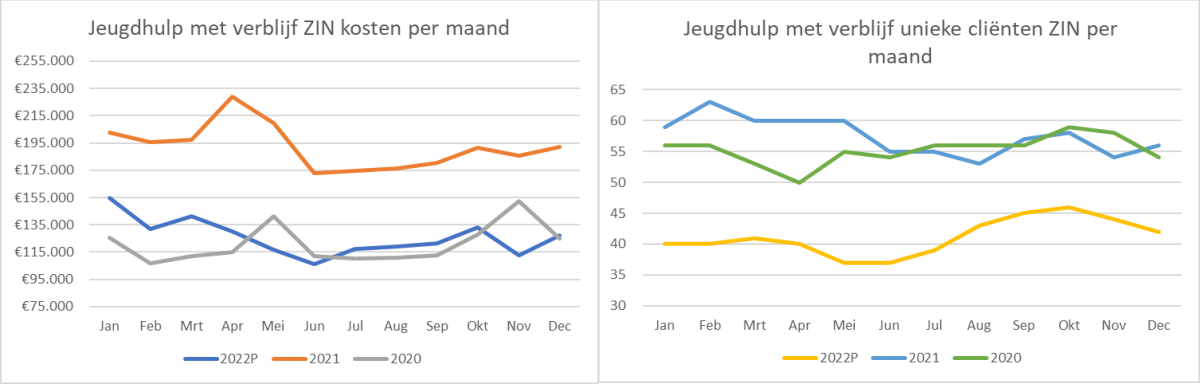
Dagbehandeling

De kosten voor dagbehandeling en vervoer bedroegen in 2022 € 660.000 (gemiddeld € 55.000 per maand). Vanaf juli is sprake van een daling van het aantal cliënten en daardoor ook van een daling van de kosten. Ook dalen vanaf juli de gemiddelde kosten per client. Dit kan worden verklaard doordat zorgaanbieders inzetten op een snellere uitstroom uit behandelplekken. Deze uitstroom is mede noodzakelijk om de wachtlijst voor dagbehandeling te verkorten.

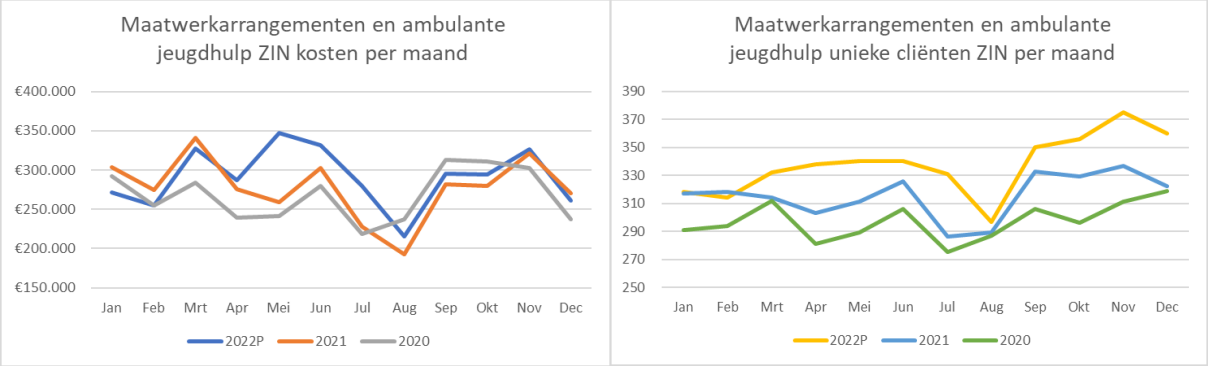
Verblijf

Verblijf betreft jeugdzorg plus (tijdelijk gesloten jeugdhulp), verblijf in een instelling of gezinshuis en pleegzorg.

De kosten voor verblijf waren in 2022 € 1.512.000 (gemiddeld € 126.000 per maand). In 2020 ging een deel van de lasten nog via subsidies (en niet via het berichtenverkeer waarop deze grafieken zijn gebaseerd), dat verklaart de lagere waarden in dat jaar. In het jaar 2022 is het woonplaatsbeginsel ingevoerd. Dat heeft tot gevolg gehad dat een aantal cliënten die in 2021 nog ten laste van Borne kwamen, financieel zijn overgeheveld naar andere gemeenten (en ook enkele van andere gemeenten naar Borne zijn overgekomen). Dit betekende een daling van de kosten met € 900.000 (€ 800.000 op verblijf en € 100.000 op jeugdbescherming). Het Rijk heeft hiermee in het gemeentefonds rekening gehouden en heeft het budget structureel met € 1.100.000 verlaagd. Dit nadelige effect was reeds voorzien en verwerkt in de begroting 2022.
De stijging van het aantal cliënten vanaf juli 2022 betreft pleegzorg. Rond schoolvakanties wordt er een groter beroep gedaan op deze zorg.

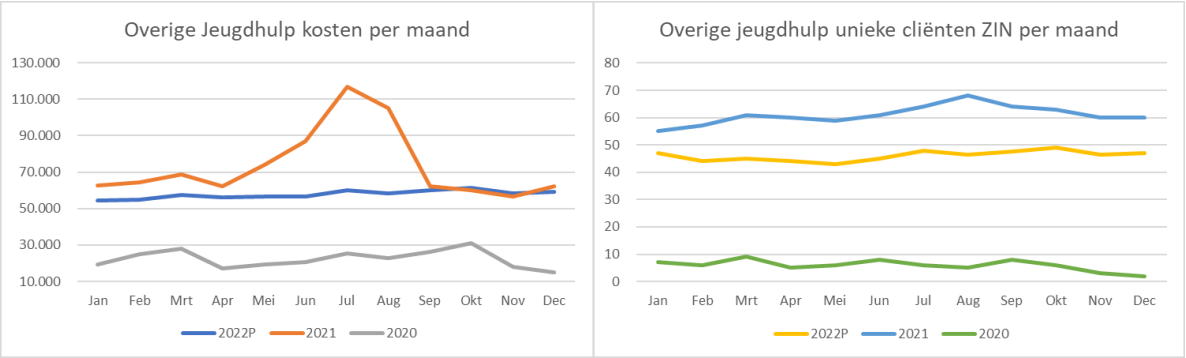
Ambulante hulp (individueel)

Iets meer dan de helft van de geprognosticeerde ZIN lasten jeugdhulp valt in deze categorie. De kosten over 2022 zijn € 3.491.000 (gemiddeld € 290.000 per maand). Ook hier is zichtbaar dat zowel de lasten als het aantal cliënten stabiliseert ten opzichte van voorgaande jaren. Zeker als we kijken naar de lasten is de trend de afgelopen jaren vergelijkbaar. Vanaf september 2022 is het aantal cliënten hoger dan 340. De stijging betreft de ondersteuningsbehoeften 3 en 4. Het kostenniveau in de periode sept t/m dec 2022 is gelijk aan het kostenniveau in de voorgaande jaren, wat een daling van de gemiddelde kosten per client betekent. Het effect van de besparing die de consulent externe verwijzers realiseert is hierin zichtbaar.

Overige

Overige jeugdhulp betreft: jeugdbescherming, jeugdreclassering, spoedhulp en landelijk ingekochte zorg.

In 2020 verliep het merendeel van de kosten via subsidies en nog niet via het berichtenverkeer. Dit verklaart de relatief lage kosten/aantallen in 2020. De hoge kosten medio 2021 ontstaan door enkele cliënten die tijdelijk dure zorg (crisisverblijf) nodig hadden. Het aantal cliënten / kosten kent een gelijkmatig verloop in 2022. De gemiddelde kosten zijn € 60.000 per maand, waarvan de helft betrekking heeft op circa 40 cliënten die hulp ontvangen vanuit jeugdbescherming / jeugdreclassering. De andere helft betreft landelijk ingekochte specialistische behandeling en crisisopnames.

Participatiewet

De uitvoering van de Participatiewet wordt vanuit de uitvoeringsorganisatie in Hengelo geregeld.

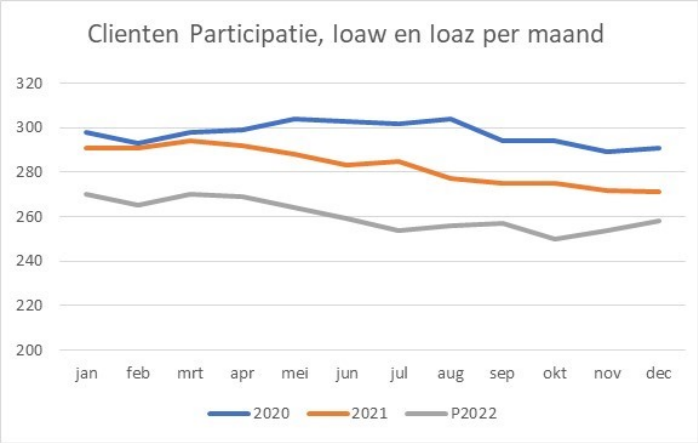
Participatie Totaal

PARTICIPATIE					
	2020	2021	2022Prog	2022Begr	P vs B
Participatiewet/loaw/loaz	-79	-75	167	25	142
Bijzondere bijstand/Armoede	477	490	447	413	34
Tozo/Tonk	-0	55	-21	-43	22
Kwijtschelding belasting	138	134	126	140	-14
WSW/Re-integratie	3.046	2.874	2.906	2.918	-12
Zorgverzekering	203	193	185	179	6
Subsidies	20	30	30	30	0
Apparaat en overig	1.596	1.655	2.944	1.784	1.160
Totaal	**5.402**	**5.356**	**6.784**	**5.446**	**1.338**

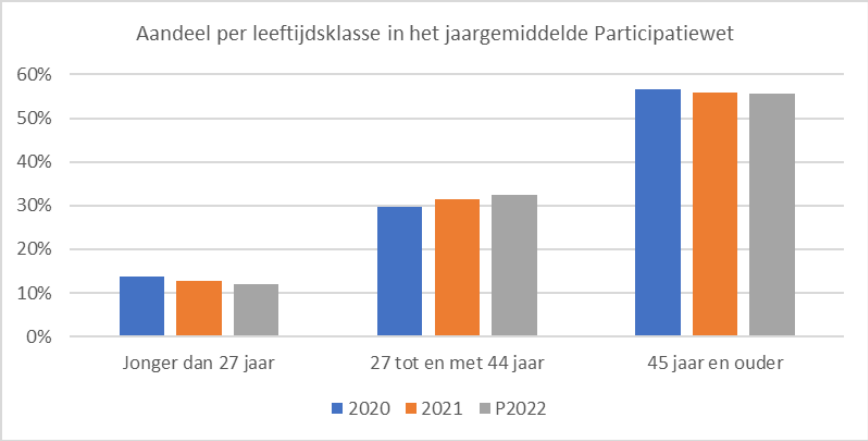
Participatie, bedragen x € 1.000

Uit bovenstaande tabel blijkt dat het saldo van baten/lasten € 1.338.000 nadeliger is dan begroot. Dit verschil wordt vooral veroorzaakt door de energietoeslag voor lage inkomens. Er is in 2022 voor € 1.200.000 uitgekeerd. Hier staan voor Borne inkomsten tegenover vanuit het Rijk. Deze zitten in het gemeentefonds en vallen hierdoor buiten de scope van deze monitor.

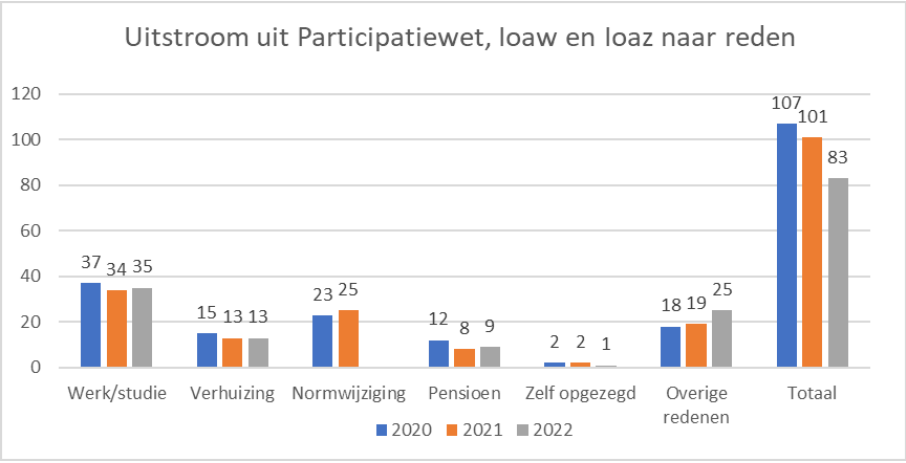
Er resteert dan nog een verschil van € 178.000. Dit verschil wordt vooral veroorzaakt door een stijging in het risico van oninbare debiteuren. Hierdoor wordt er aanvullend € 142.000 in de voorziening dubieuze debiteuren gestort.

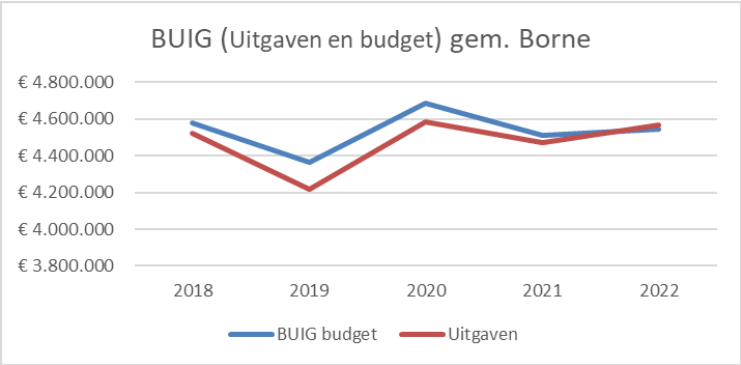

Uit bovenstaande grafiek blijkt een dalende trend in het aantal cliënten in de periode januari 2020 t/m juni 2022. Vanaf juli 2022 is het aantal cliënten stabiel tussen de 250 en 260.

Uit de tabel blijkt dat het aandeel in de leeftijdscategorie 45 jaar en ouder het grootst is. Deels gaat het om mensen met een grote afstand tot de arbeidsmarkt. De daling van het aandeel jongeren ontstaat vooral doordat het aantal jongeren in de Participatiewet zeer beperkt is. Op basis van de participatieladder maakt de uitvoeringsorganisatie een inschatting welke mate van participatie over een jaar te verwachten valt. Voor een kwart van de huidige cliënten wordt verwacht dat deze binnen een jaar uitstromen naar betaald werk of betaald werk met ondersteuning.

Bovenstaande tabel toont dat de uitgaven voor uitkeringen in lijn liggen met de specifieke uitkering (BUIG), die wordt ontvangen ter bekostiging van de uitkeringen voor Participatiewet, Ioaw en Ioaz.

3. Programma Sociaal Domein

Programma Sociaal Domein: Passende ondersteuning voor onze inwoners.

We zijn dit jaar gestart met het vervolg van het programma, vastgelegd in een programmaplan Sociaal Domein 2023-2026. Gericht op het werken vanuit de visie Sociaal Domein en het gaat verder op de lijn die reeds in het eerste programmaplan is ingezet. Elk jaar wordt een uitvoeringsplan opgesteld, waarin is beschreven welke projecten en beheersmaatregelen er gedefinieerd zijn om de beoogde verandering te ondersteunen en hoe we dit organiseren.

De realisatie van de taakstelling van 2022 wordt in de laatste paragraaf van dit document toegelicht, net als de beoogde besparingen voor 2023. Het doel is in 2023 de taakstelling af te ronden.

Om focus te kunnen houden in het programma is afgesproken welke activiteiten we vanuit het programma uitvoeren en welke door de lijn uitgevoerd worden. Er zijn 5 projecten opgenomen in het uitvoeringsplan Sociaal Domein 2023, dit betreffen:

- Bestaanszekerheid
- Samenwerken met én in de Wijk
- Versterken positie kwetsbare jongeren 16-27
- Doorontwikkeling Sociaal Hus
- Blijvend gezond

Dit betekend ook dat er een drietal projecten afgerond zijn dan wel verder door de lijn uitgevoerd gaan worden. Deze projecten worden hieronder toegelicht, daarna volgt een toelichting op de projecten die dit jaar gestart worden of doorlopen in het programma.

Project werkwijze

In het project werkwijze is doorlopend gewerkt aan de cultuurverandering, professionaliseren en integraal werken. Dit is gedaan door onder andere:

- Het organiseren van kennissessies over Jeugd, Wmo, Participatie en Borne Werkt, Borne Sport en Financiën. Ook is er een workshop over integraal werken georganiseerd (alleen voor medewerkers van het Sociaal Domein).
- Visie Sociaal Domein vaststellen en visie 'doorleven'. Hiervoor is een praatplaat visie Sociaal Domein en een praatplaat Programma Sociaal Domein gemaakt. De praatplaten hangen op diverse plekken in het gemeentehuis en worden bij veel bijeenkomsten intern en extern gebruikt.
- Er is een netwerkbijeenkomst met de partners/vindplekken over het Sociaal Hus en één over de regiovisie jeugd georganiseerd. In beide bijeenkomsten is uitgebreid aandacht besteed aan de cultuurverandering die we beogen. We hebben in samenwerking met het Zelfregieteam de theatershow Lastige Ouders mogelijk gemaakt.
- Scholing consulenten en collega's uit het voorveld. Een tweetal trainingen: Samen anders Zorgen en Integrale Toegang. Eind dit jaar zal er nog een terugkomdag zijn om al het geleerde nogmaals onder de aandacht te brengen.
- We zijn gestart met intervisie voor de medewerkers van de uitvoering. Wellicht worden deze nog uitgebreid met de samenwerkingspartners van het Sociaal Hus.
- De publiekscampagne is opgestart, deze wordt onder de valg van het Sociaal Hus verder vormgegeven. Dit wordt gedaan vanuit de start gedachte : 'Wat heb ik nodig'. (En dus niet: 'waar heb ik recht op').
- Om de mens centraal te zetten en integraal werken te stimuleren heeft de werkgroep de aanbeveling gedaan te gaan werken met de Doorbraakmethode.
- Er is een document opgeleverd waarin de diverse rollen zoals we die kennen in het Sociaal Domein beschreven zijn in het kader van rolduidelijkheid (en efficiënt werken).

Deze inhoudelijke activiteiten hebben een bijdrage geleverd aan de meeste leidende principes in het Sociaal Domein. De bijdrage aan de doelen van het programma is minder substantieel, dit is ook logisch aangezien het een project is die zich met name gericht heeft op de interne organisatie en de doelen zich juist richten op de veranderopgave samen met de externe partners.

Eind 2022 is het project overgedragen aan de teamleider Sociaal Domein en de coördinator Sociaal Domein. Zij zullen onder andere vanuit het traject 'de weg voorruit verder werken aan een passende cultuur, professionalisering en integraal werken.

Project Datagedragen werken

Datagedragen werken is als project opgepakt. Er is vanuit het project aan een aantal zaken gewerkt:

- Er zijn 3 monitoren Sociaal Domein opgeleverd. Er zijn afspraken met de raad over de doorontwikkeling van de monitor, waarbij meer focus komt te liggen op interpretatie. De raad gaf tijdens de presentatie van de monitor van juli 2022 duidelijk aan dat ze vinden dat we hiermee op de juiste weg zijn. Echter: we zijn er nog niet!

- De beheersmaatregelen volgen we datagedragen: we borgen de meting van de resultaten en waar mogelijk zelfs de uitvoering in Zorgned. Welke situatie was er voordat we iets deden? En hoe ziet het eruit na verloop van tijd? Dan beredeneren we of dit te wijten is aan de veranderde werkwijze én of het structureel is.

- Bij het opstarten van nieuwe projecten of beheersmaatregelen kijken we aan de voorkant hoe of we de beoogde effecten of doelen SMART kunnen maken, zodat we de resultaten kunnen volgen.

Door deze inzet is het 'data-bewustzijn' en het 'kostenbewustzijn' van de medewerkers vergroot. Dit helpt bij het stellen van prioriteiten en het maken van keuzes. Ook in de begroting versus de jaarrekening zien we dat we beter in control komen. We hebben beter zicht op wat er gebeurd met de budgetten en sturen (indien mogelijk) bij. Er zijn minder verrassingen aan het eind van het jaar. Het project is eind 2022 overgedragen naar de lijn. De functie van business controller staat stevig in de organisatie, dus het verder oppakken vanuit de lijn is de logische keus.

Project Resultaatgericht subsidiëren

De taken die bij subsidiepartijen zijn belegd zijn belangrijk voor de inwoners van de gemeente Borne, ze voegen wezenlijke waarde toe aan de dienstverlening in het Sociaal Domein. Ook zij bewegen mee met de Visie Sociaal Domein en de cultuurverandering waar we mee bezig zijn. Een belangrijk onderdeel hiervan is meer resultaatgericht te gaan werken. Met elkaar een betere focus op het opstellen van concrete doelen en het maken van concrete resultaatafspraken. Het goed met elkaar samenwerken en het aanbod aan laten sluiten bij de behoeftes.

De beleidsmedewerkers hebben een training 'effectief regievoeren gevolgd. Met de focus op het grip houden op het proces en het pakken van de juiste rol in verschillende fases en situaties. De beleidsondersteuner heeft de uitvoering van het subsidieproces nog steviger in grip dan dat we het hadden. Daarmee zijn we er nog niet, dit betreffen de eerste stappen. De vervolgstappen worden gezet vanuit een organisatie breed project. Deze wordt door de lijn uitgevoerd, het is immer breder dan alleen het Sociaal Domein. Er is een startnotitie in voorbereiding om het project verder vorm te geven.

Onderstaand de toelichting op de projecten die gestart worden dan wel doorlopen in jaarschijf 2023.

Project Bestaanszekerheid

Bestaanszekerheid is een basisbehoefte. Volgens Jet Bussemaker gaat het om 'het kunnen nadenken over de dag van morgen, en niet alleen maar bezig hoeven zijn met wat je vandaag moet doen om te overleven'. Het hebben van inkomen is een randvoorwaarde om te kunnen voorzien in andere basisbehoeftes. Door de prijsstijgingen krijgen steeds meer inwoners financiële problemen. In dit project werken we aan de multidisciplinaire integrale aanpak ten aanzien van het voorkomen en terugdringen van armoede. In oktober 2022 is een overzicht gemaakt van de regelingen die wij en onze partners hebben en uitvoeren om mensen die moeite hebben met rondkomen te ondersteunen. Na de raadsvergadering op 25 oktober 2022 zijn we met de kaders die we hebben meegekregen aan de slag gegaan.

De 'landplek' voor de ondersteuning rondom armoede is in het Sociaal Hus. Daar kunnen inwoners terecht met hun vragen en daar werken de professionals samen om hen te helpen. In het Sociaal Hus kun je terecht voor het 'hulp bij rondkomen gesprek'. Hierin is ook de uitvoering van het plan 'energiekansen benutten' opgenomen, waarbij inwoners ondersteuning kunnen krijgen bij het verminderen van hun energielasten.
Ook is in kwartaal 1 van 2023 het thema armoede gekozen als thema in de gezamenlijke programmering van het Sociaal Hus. Er is onder andere een netwerkbijeenkomst georganiseerd, waar ruim 50 professionals met elkaar in gesprek gingen. In het project bestaanszekerheid werken we verder aan het vormgeven en uitvoeren van ondersteuning rondom armoedeproblematiek.

Project Samenwerken met én in de Wijk

Een van de doelen in het programma is 'zelf- en samenredzame inwoners'. We willen in dit project onderzoeken wat er nodig is om in de wijk/de buurt de sociale cohesie te versterken. Kunnen we dit bijvoorbeeld bereiken door een 'wijkgericht aanbod' te faciliteren waar buurgenoten elkaar ontmoeten. Hoe zien de reeds bestaande wijk- en buurtverenigingen hun buurt en wat er nodig is? We laten ons inspireren door de pilot wijkaanpak Spanjaardswijk. Ook willen we onderzoeken hoe professionals in de wijk beter samen kunnen werken. Als we ons minder laten leiden door de schotten tussen de wetten, kunnen we het dan beter (en goedkoper) organiseren?

In dit project willen we met dat onderwerp aan de slag. We streven ernaar het projectplan rond de zomer gereed te hebben en het project op te starten.

Project Versterken positie kwetsbare jongeren 16-27

In Borne staan nog steeds te veel jongvolwassenen zonder startkwalificatie aan de kant. De groep is divers, net als de problemen die zij hebben. Schulden, geen afgeronde opleiding, psychische problemen, verslavingen, en geen of slechte huisvesting maken dat ze zich ongehoord en onbegrepen voelen. Een monitorrol vanuit het RMC blijkt onvoldoende voor jongeren met gestapelde problematiek om zijn of haar mogelijkheden te benutten. Te vaak blijven deze jongvolwassenen ook in hun latere leven aan de zijlijn staan.

De overgang naar volwassenheid is voor jongeren in kwetsbare posities extra moeilijk doordat wetgeving en beroepspraktijken niet goed aansluiten bij hun behoeftes. Als een jongere in een kwetsbare positie 18 wordt, valt hij of zij niet meer onder de Jeugdwet en verlaat de beschermde omgeving van school en jeugdhulp. Dan krijgt de jongere te maken

met de vraaggerichte Wmo en de Participatiewet, die meer eisen stelt aan volwassenen dan aan jongeren. Ook krijgt de jongere te maken met regelingen en instanties die gericht zijn op volwassenen en een zekere mate van zelfredzaamheid veronderstellen. Een zorgverzekering, woonruimte, werk en andere zaken moeten ineens zelf geregeld worden. Dat gaat zeker bij jongeren vanuit kwetsbare posities niet goed. Blij met hun nieuw verworven vrijheid, overschatten zij zichzelf en zien het nut van de vele betrokkene uitvoeringsorganisaties niet in.

Het doel van dit project is in de gemeente Borne te werken met een sluitende aanpak voor kwetsbare jongeren tussen de 16-27. In de begroting van 2022 heeft de raad middelen beschikbaar gesteld voor een pilot van 3 jaar. Er wordt een jongerencoach aangesteld, die bij voorkeur al voor de leeftijd van 18 jaar, ondersteuning biedt aan jongeren. Dit gaat om jongeren met gestapelde problematiek, die vastlopen op school en/of werk, langdurig dreigen uit te vallen of een grote afstand hebben tot de arbeidsmarkt. De coach begeleidt en ondersteunt jongeren op verschillende leefgebieden en zorgt door zijn of haar blijvende betrokkenheid dat jongeren zijn of haar interesses en talenten leren ontdekken en hun weg naar passend werk en/of onderwijs succes weten te doorlopen. De ondersteuning wordt ingezet zo lang als nodig is en kan dus in veel gevallen al ver voordat de jongeren 27 is stoppen.

Jongeren tussen de 16 en 27 jaar kunnen via verschillende routes binnenkomen bij leerplicht, RMC, de Jeugdwet, de WMO of uitvoeringsorganisatie Wijkracht. Wanneer er sprake is van gestapelde problematiek kan vanuit RMC of leerplicht aangemeld worden bij de jongerencoach. Vanuit de Jeugdwet en WMO kan een jongerencoach als oplossing worden aangedragen en ingezet. Er is een contactlijst van alle professionals die vanuit verschillende uitvoeringsorganisaties vanuit Borne en Hengelo betrokken zijn bij jongeren van 16 tot 27 jaar. Deze kunnen worden uitgenodigd voor een casus inhoudelijk overleg of een expertise overleg.
Ook wordt actief met alle betrokken professionals binnen de uitvoeringsorganisaties gekeken naar een zo goed en lokaal mogelijk ingericht aanbod voor deze jongeren, waardoor alle facetten aanwezig zijn voor hen om door te groeien naar zelfstandigheid en hun eigen mogelijkheden ook daadwerkelijk optimaal te benutten.

Met dit project beogen we in 2023 een besparing van € 50.000 te besparen

Project Doorontwikkeling Sociaal Hus

De Bornse integrale toegang is gestart eind 2021, in maart 2022 is ook de fysieke toegang geopend. De meest gehoorde ‘klacht’ over het Sociaal Hus is de bekendheid en daar heeft men zeker een punt. Dit kan beter. Er wordt momenteel hard gewerkt aan het meer bekend maken van het Sociaal Hus. Er zijn echter nog veel meer zaken die we graag willen door ontwikkelen. Een interne reflectie heeft geleid tot drie hoofdpunten (en allerlei kleinere dingen die we snel door kunnen voeren)

1. Het invullen van de rol van Consulent Sociaal Hus.
2. De website van het Sociaal Hus uitbouwen tot een Sociaal Wijzer/ community platform.
3. De werkwijze van positieve gezondheid verder implementeren waar ‘het versterken van basisvaardigheden’ ook onderdeel van uitmaakt.

Dit project omvat de doorontwikkeling van de Bornse integrale toegang en de werkwijze in de toegang. Hierbij is ook ruimte om te experimenteren om meer taken dichtbij te organiseren.

Project Blijvend gezond

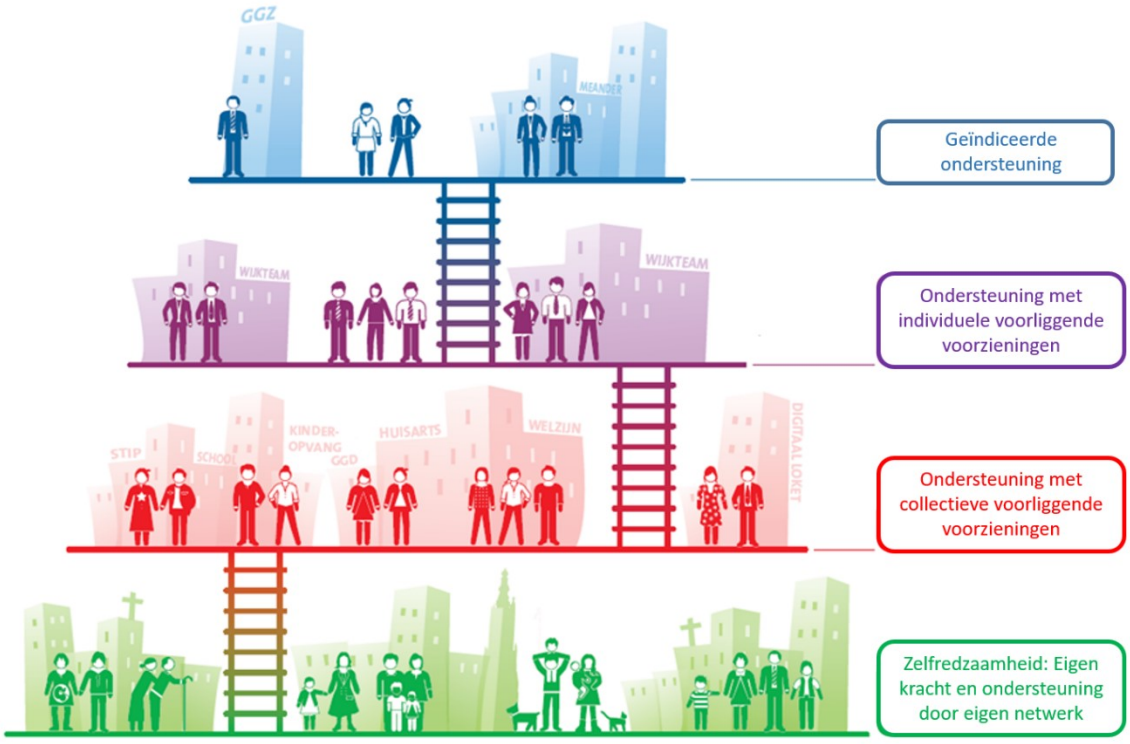
Gezond ouder worden, dat willen we allemaal. De gemeente heeft hierin een belangrijk rol. Er lopen al veel initiatieven in Borne om hier invulling aan te geven en onze inwoner te stimuleren. De volgende stap is het opstellen van **'integraal preventief gezondheidsbeleid'**. De Rijksoverheid stelt hiervoor middelen beschikbaar, ook wel bekend als de GALA middelen. Het betreft een specifieke uitkering. In dit project zijn we aan het werk met deze opdracht.

Over het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA)

Het GALA moet de randvoorwaarden creëren waarbinnen gemeenten een integraal preventief gezondheidsbeleid kunnen voeren. In de huidige aanpak zijn beleid en financiering versnipperd en wordt te weinig rekening gehouden met aanpalende domeinen die van grote invloed zijn op de gezondheid, zoals het sociaal domein[1] of de fysieke leefomgeving. In het GALA maken het Rijk, gemeenten en verzekeraars afspraken om de verdere beweging naar een integraal lokaal preventiebeleid mogelijk te maken. In het GALA ligt ook een belangrijke link met het programma Wonen, Ondersteuning en Zorg voor Ouderen (WOZO), in het bijzonder met de programmalijn 'Vitaal ouder worden'.

Voor de periode 2023-2026 zijn de afspraken in het GALA erop gericht om lopende activiteiten in preventief gezondheidsbeleid te continueren en deels nieuwe thema's te kunnen starten. Het betreft de volgende programma's die veel raakvlakken hebben met sociaal werk:

1. *Sport en bewegen*: uitvoering van het lokaal Sportakkoord; Brede Regeling Combinatiefunctionarissen (BRC);
2. *Gezondheid en preventie*: Terugdringen gezondheidsachterstanden (voorheen GIDS – Gezond in de Stad); Kansrijke Start; Mentale Gezondheid; Aanpak Overgewicht en Obesitas; Valpreventie; Leefomgeving; Opgroeien in een kansrijke omgeving/Vroegsignalering Alcoholproblematiek;
3. *Sociale basis en versterken wijkinfrastructuur*: Versterken Sociale Basis; Mantelzorg; Eén tegen Eenzaamheid; Welzijn op Recept.

Passende ondersteuning: De hulpvraag van de inwoner centraal

[1] In de gemeente Borne beschouwen we gezondheid als onderdeel van het brede Sociaal Domein

Beheersmaatregelen

Onderstaand een korte beschrijving van de beheermaatregelen. Aan het eind van het hoofdstuk staat een overzicht van de gerealiseerde en beoogde besparingen.

Passende ondersteuning: Scootmobieldag

We organiseren een scootmobieldag, waar we alle inwoners die een scootmobiel hebben uitnodigen om te komen Verschillende samenwerkingspartners staan op deze dag klaar om de inwoner met een scootmobiel weer veilig en zeker op weg te kunnen laten gaan. Het doel is om deze doelgroep zo lang mogelijk veilig en zelfstandig deel te kunnen laten nemen aan de maatschappij. Er is op deze dag aandacht voor technisch onderhoud en reparaties, voor verkeersveiligheid, maar ook vitaliteit, ontmoeten en een (aangepast) beweegaanbod mogen niet ontbreken. Voor vragen is een Wmo consulent aanwezig en is er aandacht voor het aanbod van voorliggende voorzieningen.

Kortom: op deze dag wordt gekeken of de ondersteuning die wij bieden passend is. Passend bij de situatie en de behoefte. Juist die inwoners die niet kunnen komen op de scootmobieldag zullen nog telefonisch benaderd worden. Mocht het gebruik van de scootmobiel niet (vertrouwd of veilig) meer lukken, dan zal aandacht besteed worden aan eventuele hulpvragen die hierdoor ontstaan zijn en hoe de inwoner passend kan worden ondersteunt.

We verwachten dat er een aantal scootmobiels niet meer (veilig) gebruikt kunnen worden en beogen een besparing van € 10.000 te realiseren. We verwachten dat er ook andere verschuivingen zullen zijn, bijvoorbeeld deelname aan een voorliggende dagbesteding of automaatje. Ook wordt er specifiek gelet op de mogelijkheid om mensen waar nodig en mogelijk vanuit een andere wet te ondersteunen, zie beheersmaatregel afwenteling voorkomen

Vermindering PGB

In de verordening die in 2021 is ingevoerd zijn de regels ten aanzien van de PGB's aangescherpt, hierdoor zien we een duidelijke daling in het gebruik van de PGB's en de bijbehorende kosten. Voor een deel versterkt dit het gebruik van Zorg In Natura. In 2022 is daarop nog 10.000 additioneel aan besparingen gerealiseerd. Er worden verder geen besparingen meer verwacht.

Vergoeding vervoer taxi/eigen auto

In de verordening zijn de regels ten aanzien van de vergoeding voor vervoer met de taxi/eigen auto aangescherpt. Voor 2022 komt is een additionele besparing van € 3.700 gerealiseerd. Verdere besparingen levert deze maatregel niet op.

Innen eigen bijdragen

We leggen in de verordening in meer gevallen een eigen bijdrage op. In 2022 leverde dit een aanvullende besparing op van € 10.000. Verdere besparingen worden van deze maatregel niet verwacht.

Andere manier van bekostigen

In de tweede helft van 2022 wordt beleid uitgewerkt ten aanzien van de inkoop van enkele onderdelen van de Wmo. Hierbij zal verder onderzocht worden of het haalbaar en wenselijk is andere manieren van bekostiging toe te passen (resultaatbekostiging, populatiebekostiging).

Toetsen passendheid van zorg (consulent externe verwijzers)

We hebben één van de jeugdconsulenten vrijgemaakt om als 'consulent externe verwijzers' mee te kijken met de verwijzingen van de externe verwijzers (GI's, huisartsen, POH's en andere artsen). De rol is lokaal belegd, echter ook samen met de andere 14 gemeenten wordt hierop ingezet. Hierdoor wordt bij de externe verwijzers de kostenbewustheid vergroot hetgeen bijdraagt aan een structurele gedragswijziging.

De voorkomen uitgaven worden in een document bijgehouden. Hierin staat welke inzet is gepleegd en wat de verandering in uitgaven is. Deze beheersmaatregel heeft in 2022 een additionele structurele besparing van € 157.500 opgeleverd. In 2023 wordt een additionele structurele besparing van € 25.000 verwacht.

Afwenteling voorkomen (m.n. WLZ)

De doelstelling van deze beheersmaatregel is om zowel de jeugdwet als de Wmo zorgvuldig in te zetten en gebruik te maken van voorliggende wetgeving, mits inwoners hiervoor in aanmerking komen. Door hier kritisch op te toetsen aan de voorkant maar ook zeker gedurende het proces kan meer gebruik gemaakt worden van de inzet van voorliggende wetgeving zoals de WLZ, Ggz, Wet passend Onderwijs en de zorgverzekeringswet. Aan de voorkant voorkomen we dat inwoners een beroep doen op niet passende wetgeving. Tijdens het proces kan het zijn dat aanvankelijk nog groeimogelijkheden gezien werden, als gedurende het traject sprake is van stabilisatiegerichte zorg, kan (opnieuw of alsnog) een aanvraag richting de WLZ tot de mogelijkheden behoren.
Ook is er extra aandacht geweest voor de wetswijziging waarbij chronische Ggz inwoners ook in aanmerking komen voor een WLZ.

Hier zijn verschillende acties op uitgezet:

- Scholing en aandacht besteden in het team aan verschillende wetten en de mogelijkheden.
- Overleggen met samenwerkingspartners als CIMOT, Onderwijs, de zorgverzekering en CIZ om een situatie voor te leggen en samen op zoek te gaan naar mogelijkheden
- Inzet van onafhankelijke clientondersteuners om nogmaals een dossieranalyse te maken en de mogelijkheden te bespreken en casuistiekbespreking met de onafhankelijke clientondersteuner
- CIZ heeft voorlichting gegeven in ons team
- Training passend Onderwijs en jeugdwet, door het aanscherpen van de kennis van de verschillende wetten

Voor 2022 hebben we de volgende concrete besparingen opgeleverd:

- Begeleiding van verlengde jeugdwet naar CIMOT door actieve inzet consulenten: € 62.901.58
- Extra inzet door consulenten richting WLZ: €53.119,54 en € 177.795,15

De structurele besparing is moeilijk in te schatten omdat er sprake is van situationele besparingen die niet structureel vorm te geven zijn. We hebben een structurele besparing van € 40.000 opgenomen als gerealiseerd. We verwachten in 2023 hier een additionele structurele besparing van € 40.000 te realiseren.

Zorgstapeling aanpakken

Ons Twentse inkoopmodel is gebaseerd op maatwerk waarbinnen je verschillende ondersteuningsbehoeften stapelt. Hier is bewust voor gekozen zodat er niet aanbodgericht geïndiceerd wordt, maar vraaggericht door voor iedere inwoner te stapelen wat nodig is, op basis van de gestelde resultaten. Zorgstapeling waar deze beheersmaatregel op gebaseerd is, is erop gericht dat we willen voorkomen dat verschillende aanbieders met dezelfde ondersteuningsbehoefte (product/ zorg) inzetten. Dus dure zorg dat door verschillende hulpverleners/ aanbieders geboden wordt, onder dezelfde

productcode/inzet. Hierdoor is onnodig extra inzet nodig voor samenwerking, indirecte tijd, aansluiting/afstemming betrokkenen.

ZorgNed is ingericht op het voorkomen van zorgstapeling van dezelfde ondersteuningsbehoefte.
In het jaar 2022 is het volgende afgewezen:

- 109 verzoeken om toewijzingen van aanbieder met een verwijzing van een externe verwijzer in het kader van de jeugdwet;
- 36 berichten vanuit het landelijke berichtenverkeer waar sprake is van zorgstapeling,

Daarnaast zijn consulenten in gesprek gegaan met de aanbieders wanneer er om zorgstapeling gevraagd werd, niet passend binnen het Twentse inkoopmodel. Hierbij valt te denken aan extra ondersteuningsaanvragen bij een all-in tarief.

Dit heeft in 2022 een concrete besparing van totaal € 84.000 opgeleverd. Omdat dit gedeeltelijk incidenteel is (er is sprake van een inhaalslag) is gekeken naar het deel wat een structureel karakter heeft en is € 5.000 opgenomen in de taakstelling. Voor 2023 worden hier geen additionele structurele besparingen verwacht.

Duurste/meest complexe cliënten in kaart brengen

Ieder half jaar wordt een lijst uitgedraaid om de 10 duurste inwoners op het gebied van Wmo en jeugd in kaart te brengen. In 2021 en in 2022 is gebleken dat al deze inwoners goed in beeld zijn bij de consulenten en dat hier diverse acties op ingezet zijn die onder andere beheersmaatregelen zijn weggezet dan wel opgepakt. De besparingen die dit met zich mee hebben gebracht zijn onder die beheersmaatregelen beschreven.

Samenwerking huisartsen versterken / Praktijkondersteuner huisarts- Geestelijke Gezondheidszorg (Jeugd) inzetten/uitbreiden

In 2022 is door de consulent externe verwijzers reeds gefocust op de huisarts als externe verwijzer. Zij heeft regelmatig contact gezocht als er verwijzingen waren die onlogisch zijn. Hierbij heeft ze zowel de huisartsen als de POH-ers meengenomen in het Twents zorg model. In een aantal gevallen werd hierdoor de beschikking ook gewijzigd, waarmee we in 2022 € 15.000 aan kosten voorkomen hebben.

Voor 2023 is een bredere opzet gekozen om de samenwerking met de huisartsen te versterken, startend vanuit de vraag en de kansen die we zien. We werken samen met de huisartspraktijken aan een plan, hierin worden we begeleidt door Twentse Koers. Het project heeft de naam SamSam. SamSam richt zich van oorsprong op ouderen en heeft specifiek aandacht voor armoede. In onze opzet kiezen we echter breder, dus ook jeugd. We verwachten in 2023 een additionele besparing van € 30.000 te realiseren.

Over het project SamSam[2]

Binnen de zorg is steeds meer het besef dat niet alle vragen waarmee patiënten bij de huisartspraktijk komt een medische oplossing nodig heeft. Mede dankzij de ontwikkelingen op het gebied van positieve gezondheid, leefstijl en persoonsgerichte zorg is binnen de huisartsenzorg steeds meer aandacht voor oplossingen buiten het medische domein. Huisartsen zien namelijk regelmatig patiënten op hun spreekuur waarbij, naast somatische problematiek (lichamelijke klachten), ook een psychosociale hulpvraag speelt. Een goede samenwerking tussen huisartsen en het sociaal domein is noodzakelijk om ervoor te zorgen dat inwoners eerder de juiste ondersteuning en zorg ontvangen vanuit de juiste professional. Daarnaast draagt meer verbinding tussen de twee partijen bij aan het ontlasten van de huisarts.

[2] Bron: https://twentsekoers.nl/project/samsam/

Met het project SamSam willen we de samenwerking en verbinding tussen huisartsen en gemeenten (sociaal domein) stimuleren, zodat inwoners met een vermoeden van psychosociale- of financiële problematiek sneller en op een laagdrempelige manier doorverwezen kunnen worden naar voorliggende voorzieningen in de gemeenten. Op deze manier kunnen we medicalisering en hoge zorgkosten en druk op de huisartsenzorg voorkomen. Dit doen we door een vast contactpersoon vanuit de gemeente te koppelen aan de huisartsenpraktijk.

Project Jonge Kind

Het doel van deze beheersmaatregel is eerder zicht krijgen op jonge kinderen die bijzonderheden laten in hun gedrag dan wel ontwikkeling, of wanneer er bijzonderheden zijn in de gezinssituatie. Door eerder mee te denken kan ondersteuning laagdrempelig en voorliggend ingezet worden en kunnen duurdere maatwerktrajecten voorkomen worden. Daarnaast kan voorkomen worden dat de situatie verergert of escaleert wat maakt dat de impact beperkt blijft.

Om dit te realiseren is een pilot uitgeschreven waarbij een orthopedagoog samen met een jeugdconsulent aansluit bij de Kinderdagverblijven en het onderwijs. De werving van de orthopedagoog heeft lang geduurd, orthopedagogen zijn schaars. Inmiddels hebben we middels nieuw beleid de pilot om kunnen zetten van 1 jaar naar 3 jaar. De orthopedagoog is inmiddels gestart.

In 2022 is de jeugdconsulent al wel gestart met het bijwonen van de overleggen van de kinderdagverblijven. Door aan te sluiten bij de overlegvormen, heeft de consulent vroegtijdig mee kunnen denken in de oplossing van de ondersteuningsvraag. Concreet heeft dit in ieder geval 4 diagnostiektrajecten voorkomen door dat de jeugdconsulent samen met een GGD- jeugdarts de diagnostiek vraag voorliggend heeft opgepakt. Hiermee is een besparing gerealiseerd van € 10.000. In 2023 kan de pilot actief uitgevoerd worden en verwachten wij een aanvullende besparing van €20.000,- te realiseren.

Start BSO+

De BSO+ heeft in 2022 een volledig jaar gedraaid. De additionele structurele besparingen voor 2022 bedragen € 8.000. In 2023 wordt de laatste € 8.000. beoogd

Nauwe samenwerking onderwijs en jeugdconsulenten verbinden aan basisscholen

De jeugdconsulenten zijn gekoppeld aan de basisscholen en kinderopvang en sluiten aan bij diverse zorgondersteuningteam overleggen (ZOT en pre-ZOT). In deze overleggen wordt multidisciplinair gekeken naar de jeugdige en zijn gezinssituatie. De jeugdconsulenten denken overstijgend mee. Dit voorkomt regelmatig een stap naar de huisarts én door vroegtijdig mee te denken in het proces lukt het vaker ondersteuning vanuit het voorliggende veld te bieden, waarmee een maatwerkvoorziening niet meer nodig is. Een voorbeeld hiervan is de inzet van een breed diagnostisch traject weg te bezuinigen door eerst voorliggend een IQ test door school af te nemen en vervolgens ondersteuning uit het voorliggende veld in te zetten. Ook worden de consulenten nu betrokken bij kinderen die financieel wel onder ons vallen maar waarbij er sprake is van een jeugdbescherming of voogdij maatregel. Hiermee is bij in ieder geval één plaatsing in een 24/7 setting voorkomen.

Ook hebben we verschillende interventies ingezet om de samenwerking met onderwijs te versterken. Een concreet voorbeeld hiervan is de training: “passend onderwijs en jeugdwet” om voor zowel de interne begeleider van de basisscholen in Borne en de jeugdconsulenten de verschillende wetten, en het grijze gebied, te bespreken.

De concrete additionele besparing die in 2022 is gehaald bedraagt € 31.480. Voor 2023 wordt nog 10.000 uit aanvullende inzet verwacht.

(Voortzetting)Wijk GGD-er

De wijk-GGD‘er ontlast en ondersteunt partijen in de keten (politie, sociaal wijkteam, GGZ-instellingen en woningbouwcorporaties) en fungeert als schakel tussen Veiligheid en Zorg. Zij gaat af op mensen met zorgwekkend gedrag om vroegtijdig in te grijpen en escalaties te voorkomen. De ‘overlastgevers’ zijn meestal kwetsbare mensen die in de huidige tijd - nog meer dan anders - de grip verliezen door bijvoorbeeld het gebrek aan persoonlijke aandacht. De wijk-GGD’er spreekt de bewoner aan op het nemen van eigen verantwoordelijkheid en richt zich op het terugpakken van de regie op het eigen leven. De politie en woningbouw zijn niet getraind op het herkennen van psychische problematiek, door de betrokkenheid van de wijk-GGD-er wordt escalatie voorkomen.

Uit de begeleidingstrajecten blijkt dat de inzet van de wijk-GGD’er leidt tot een betere samenwerking tussen zorg- en veiligheidsprofessionals. Ook is er een beter zicht op de doelgroep die overlast veroorzaakt. De wijk-GGD’er heeft geen standaard werkwijze, maar denkt in oplossingen, ook buiten de gebaande paden. Met name op het snijvlak veiligheid en zorg zien we resultaten: escalaties nemen af.

In 2022 werd een besparing van 35.000 beoogd. Deze is ruimschoots gehaald. Hierbij moet gedacht worden aan het besparen op bemoeizorg (ruim € 20.000), het voorkomen van een ondertoezichtstelling en uithuisplaatsing (minimaal € 26.000). De maatschappelijke meerwaarde van de wijk GGD-er is nog groter, zo is er een voorbeeld van het tijdig ingrijpen bij een dreigende suïcide, het tijdig toe leiden van mensen naar een uitkering, waardoor dakloosheid voorkomen wordt en het toe leiden van mensen naar Wijkracht bij bijvoorbeeld vervuiling van hun huis. Voor de bijdrage aan de realisatie van de taakstelling wordt gerekend met 35.000 aan structurele besparingen. De Wijk GGD-er wordt structureel ingezet.

Pilot zorgintensieve scholen

De pilot zorgintensieve scholen betreft een pilot waarin de zorgpartijen op de school zelf de hulp verlenen aan de kinderen en minder in de thuissituatie. De resultaten tot nu toe geven duidelijk een meerwaarde: de zorgpartijen stemmen beter met elkaar af en er komt meer rust in de thuissituatie. Vooralsnog levert deze pilot geen (datagedragen) financiële besparingen op.

Investeren in voorliggend veld (voorliggende dagbesteding ouderen,, automaatje en voorliggende dagbesteding jeugd)

In oktober 2022 is een ontmoetingsgroep opgestart in de Letterbak. Vrijwilligers van de Letterbak bemensen de groep en zorgen voor de koffie en de activiteiten. De groep is bedoeld voor ouderen die graag anderen ontmoeten. Dit kan zijn om eenzaamheid tegen te gaan, maar bijvoorbeeld ook om wat structuur in de week te brengen. In 2023 wordt gewerkt aan het openen van een tweede voorliggende dagbesteding. Hiermee wordt deelname aan een geïndiceerde maatwerkvoorziening uitgesteld en éénzaamheid terug gedrongen.

Daarnaast is in september 2022 AutoMaatje gestart, een voorliggende vervoersdienst. Vrijwilligers stellen zich beschikbaar om mensen, tegen een onkostenvergoeding, te vervoeren. Hiermee kan het gebruik van de Regiotaxi teruggedrongen worden.

In 2022 was een besparing van 10.000 beoogd. Omdat we pas laat in het jaar gestart zijn, nemen we hiervoor geen structurele bijdrage in de taakstelling op. In 2023 werken we verder aan deze beheersmaatregel. We beogen we een additionele besparing van € 35.000 .

Organiseren van algemene voorzieningen

In 2022 is gestart met een voorliggende was- en strijkservice, beter bekend als WAST. WMO cliënten die voorheen een indicatie voor wassen (of wassen en strijken) hadden kunnen met korting gebruik van maken. In 2022 is hiermee geen besparing gerealiseerd, de invoering was in het najaar en er gold een overgangstermijn van 3 maanden. De verwachte besparing voor 2023 is € 113.000.

Afwegingskader voor wonen en zorg

In 2022 wordt de woonvisie voor Borne vernieuwd. Aansluitend daarbij werken we aan een afwegingskader voor wonen en zorg. Het afwegingskader biedt handvaten als zorgpartijen zich willen vestigen in de gemeente Borne. Vaak is dat wenselijk: we helpen onze inwoners het liefst dichtbij. Echter indien we van een bepaald type zorg al voldoende aanbod in Borne hebben en het aanbod een aanzuigende werking heeft voor mensen van buiten Borne kan het vanuit kostenperspectief onwenselijk zijn, terwijl onze inwoner er eigenlijk geen baat bij heeft. We hebben aan deze beheersmaatregel datagedragen financiële besparingen gekoppeld.

Preventieakkoord

In Borne is in 2022 een preventieakkoord opgesteld. Er wordt gewerkt wordt aan het voorkomen van 'ongezond gedrag' zoals roken, drugs en overmatig alcoholgebruik. De gemeente heeft hierin een belangrijke rol, echter het zijn met name de partners die gezamenlijk bepalen wat er gaat gebeuren. We hebben aan deze beheersmaatregel geen datagedragen financiële besparingen gekoppeld.

Voorkomen van complexe echtscheidingen

Echtscheidingen komen veel voor, in de meeste gevallen kunnen ouders dit onderling regelen en hoeft de gemeente hier niets in te betekenen. Echter in een aantal gevallen lopen zaken uit de hand en komt de veiligheid van kinderen en/of een volwassene in het geding. We zetten in op een goede vroegtijdige herkenning van problemen die kunnen leiden tot 'complexe echtscheidingen'. Door tijdige interventie kan in veel gevallen escalatie voorkomen worden. In 2022 hebben we hier reeds 4 interventies op ingezet. De besparingen die dit heeft opgeleverd zijn meegenomen in de beheersmaatregelen professionele zorg zelf uitvoeren. Met deze maatregel beogen we in 2023 €25.000 te besparen.

Collectiviseren van maatwerk

In 2023 gaan we met deze beheersmaatregel aan de slag. Met behulp van een analyse van de huidige caseload, zoeken we naar kansen om individuele trajecten om te zetten in trajecten met groepsbegeleiding. Hiermee beogen we € 20.000 te besparen.

Kwalitatieve toetsing van het eigen proces

Het toetsen van de zorg met betrekking tot maatschappelijke participatie heeft als doel om de rechtmatigheid en doelmatigheid van de zorg te toetsen. De controles bevatten:

- Financiële controle: uitgevoerd door de backoffice
- Wet- en regelgeving en beleid: uitgevoerd door de juridisch consulent
- Kwaliteit van de dossiervorming: uitgevoerd door de juridisch consulent

Elke week worden 5 Wmo rapportages getoetst voordat de beschikking wordt verzonden. Pgb aanvragen worden altijd getoetst en toekenningen van woningaanpassingen boven de € 3500 (grens verhuiskostenvergoeding) worden ook altijd getoetst.
Elke week worden 5 Jeugd rapportages getoetst voordat de beschikking wordt verzonden.

Toetsen is onderzoeken of een toekenning of afwijzing voldoet aan de wet en aan de juistheid en omvang van ons beleid. De onderzoeksverslagen en het proces wordt getoetst en de uitkomsten worden besproken met de consulent. Het is een wisselwerking tussen gedrag en inzicht. De medewerker leert / de juridisch consulent begeleidt hierin. Leren door toetsing.

We willen af van claimgerichte vragen. We willen weten wat de ondersteuningsvraag is en integraal een oplossing bieden. Een onderzoek mag zich niet beperken tot de eigen voorzieningen. Integrale dienstverlening is noodzakelijk.

In 2022 is een additionele besparing van € 15.000 gerealiseerd. We blijven toetsen, de werkwijze hiervoor is geborgd. We beogen voor 2023 geen additionele structurele besparingen.

Integraal werken (Doorbraakmethode[3])

We hebben, zoals in andere delen van dit document reeds beschreven al best een aantal zaken gedaan ten aanzien van het verbeteren van integraal werken. De volgende grote stap die we hierin nemen is het invoeren van het werken met de 'doorbraakmethode'. De doorbraakmethode is een bewezen concept dat uitgaat van de mens en niet van de wet. Deze methode kan ingezet worden voor complexe casussen. Er moet sprake zijn van perspectief, betrokkenheid en maatschappelijk rendement. Om uitvoering te geven aan deze beheersmaatregel is een voorstel in voorbereiding. We beogen hiermee in 2023 € 50.000 te besparen.

Professionele zorg zelf uitvoeren

Alle jeugdconsulenten zijn HBO geschoolde jeugdzorgwerkers die geregistreerd zijn in het Kwaliteitsregister Jeugd. Door zelf professionele zorg in te zetten kan, zonder wachtlijsten, de hulp snel ingezet worden waarmee erger voorkomen wordt. Voor 2022 zijn wij gestart door 1 jeugdconsulent, tevens systeem therapeutisch opgeleid, een aantal trajecten zelf in te zetten. Er is op voorhand goed gekeken naar welke situaties hiervoor geschikt zijn, belangrijke voorwaarde is dat de inschatting is dat de consulent met maximaal 8 interventies kan ondersteunen in de hulpvraag wat maakt dat een maatwerkvoorziening niet nodig is.

De jeugdconsulent heeft de volgende interventies ingezet:

- 8 interventies in een pleeggezin: hier is ingezet op inzicht in de complexe gezinssystemen waarmee een zwaarder traject is voorkomen.
- 4 interventies waarbij is ingezet om een complexe echtscheiding te voorkomen, hiermee is een traject ouderschap blijft voorkomen.
- 6 interventies ingezet bij ouders met een problematische relatie en kinderen met een kindfactor (eigen problematiek), hiermee is een traject ouderschap blijft voorkomen.
- 8 interventies zijn ingezet bij een gezin waar 4 verschillende hulpverleners betrokken waren met als doel terugdringen van het aantal hulpverleners, overzicht bieden, traject richting de Raad voor de kinderbescherming voorkomen, schoolverzuim opgeheven, rust in het gezin de hulp is hierbij afgeschaald naar 1 hulpverlener €9000,-
- 8 interventies zijn ingezet bij ouders met twee kinderen met kindfactoren waarbij de interventies gericht zijn op het gezinssysteem en hoe zij samen het gezin draaiende kunnen houden, rekening houdend met de bijzonderheden van de kinderen, traject ambulante ondersteuning voorkomen.
- 6 interventies bij gescheiden ouders met veel conflicten waarbij is ingestoken op een gezamenlijk plan en duidelijke afspraken en communicatiebevordering, traject ouderschap blijft voorkomen.
-

We hebben dit jaar een besparing van € 39.500 gerealiseerd en beogen voor 2023 een additionele besparing van € 50.000.

[3] https://www.doorbraakmethode.nl/

Taakstelling

In 2020 is een set beheersmaatregelen gedefinieerd waarmee in de periode 2020 t/m 2023 een taakstelling van € 2.000.000 dient te worden gerealiseerd. Deze set is aan verandering onderhevig; als kansen worden gesignaleerd waarmee concreet invulling kan worden gegeven aan het realiseren van de taakstelling dan worden deze benut. In deze Monitor Sociaal Domein wordt gerapporteerd over de gerealiseerde besparingen in 2020, 2021 en 2022 en de beoogde besparingen in 2023.

Om de realisatie van de taakstelling te verantwoorden, brengen we per beheersmaatregel zo goed mogelijk het financieel effect in beeld. Dit doen we datagedragen: we kijken dus naar het verschil. Wat was er uitgegeven als we op de oude voet door waren gegaan? En wat zijn de uitgaven nu? En is dat het gevolg van het doorvoeren van de maatregel? Vervolgens wegen we af of het een structurele of een incidentele besparing betreft. Dit heeft meestal te maken met de werkwijze: Is deze goed geborgd en betekent dat dat we in vergelijkbare gevallen de volgende keer weer minder geld uitgeven? Pas dan nemen we het bedrag op in de verantwoording.

Onderstaand overzicht toont de stand van zaken op dit moment. Hierbij gaat het over de jaren 2022 en 2023 om onderbouwde prognoses:

TAAKSTELLING					
Bedragen x € 1.000	2020	2021	2022	2023	Totaal
Taakstelling	-75	-625	-600	-700	-2.000
Realisatie	75	516	390	516	1.497
Inzetten stelpost soc. domein	-	-	-	596	596
Verschil realisatie tov taakstelling	**-**	**-109**	**-210**	**412**	**93**

De taakstelling 2020 is volledig gerealiseerd. In 2021 was sprake van een taakstelling ter hoogte van € 625.000. De realisatie bedroeg € 516.100. In 2022 is € 390.180 gerealiseerd. Op basis van de huidige stand van zaken verwachten we in 2023 een structurele besparing van € 516.000 te realiseren en de taakstelling af te ronden. Waarschijnlijk is de inzet van de stelpost sociaal domein niet volledig noodzakelijk om de realisatie van de taakstelling van € 2.000.000 af te hechten. Een specificatie van de diverse beheersmaatregelen waarmee de besparingen worden gerealiseerd wordt verderop in deze paragraaf beschreven.

Op de volgende bladzijde is een overzicht opgenomen met de gerealiseerde, lopende en geplande beheersmaatregelen van 2020 tot en met 2023.

Beheersmaatregel	Gerealiseerd 2020 en 2021	Beoogd 2022	Beoogd 2023	Totaal
Geen toewijzingen afgeven met terugwerkende kracht	€ 5.000	€ -	€ -	€ 5.000
Scootmobieldag		€ -	€ 10.000	€ 10.000
Externe verwijzers (voorheen toetsen passendheid zorg)	€ 127.500	€ 157.500	€ 25.000	€ 310.000
Duurste/meest complexe cliënten in kaart brengen	€ -	€ -	€ -	
Afwenteling voorkomen (m.n. WLZ)	€ -	€ 40.000	€ 80.000	€ 120.000
Zorgstapeling aanpakken	€ 10.000	€ 25.000	€ -	€ 35.000
POH GGz Jeugd inzetten/uitbreiden	€ -	€ 15.000	€ 30.000	€ 45.000
Project Jonge Kind (voorheen Tussenvormen van ondersteuning voor kinderen organiseren)		€ 10.000	€ 20.000	€ 30.000
Investeren in voorliggend veld (incl. realiseren voorliggende dagbesteding ouderen en jeugd))	€ -	€ -	€ 35.000	€ 35.000
Start BSO+	€ 8.000	€ 8.000	€ 8.000	€ 24.000
Bevorderen van zelf en samenredzaamheid (Kwetsbare jongeren 16-27)	€ -	€ -	€ 50.000	€ 50.000
Nauwe samenwerking onderwijs	€ 24.000	€ 15.740	€ 5.000	€ 44.740
Jeugdconsulenten verbinden aan basisscholen	€ 24.000	€ 15.740	€ 5.000	€ 44.740
Collectiviseren van maatwerk	€ -	€ -	€ 10.000	€ 10.000
Organiseren van algemene voorzieningen	€ 75.000	€ -	€ 113.000	€ 188.000
Voorkomen van complexe echtscheidingen			€ 25.000	€ 25.000
(Voortzetting) wijk GGD-er	€ 10.000	€ 35.000		€ 45.000
Destigmatisering personen met verward gedrag	€ 10.000	€ -	€ -	€ 10.000
Verlagen subsidie Slachtofferhulp	€ 3.800	€ -	€ -	€ 3.800
Integraal werken (doorbraakmethode)	€ -	€ -	€ 50.000	€ 50.000
Professionele zorg zelf uitvoeren		€ 39.500	€ 50.000	€ 89.500
Kwalitatieve toetsing van het eigen proces	€ 30.000	€ 15.000	€ -	€ 45.000
Vergoeding vervoer taxi/eigen vervoer (nieuwe verordening)	€ 3.800	€ 3.700	€ -	€ 7.500
Innen eigen bijdragen (nieuwe verordening)	€ 50.000	€ -	€ -	€ 50.000
Vermindering PGB (nieuwe verordening)	€ 200.000	€ 10.000	€ -	€ 210.000
Totaal	**€ 581.100**	**€ 390.180**	**€ 516.000**	**€ 1.487.280**